

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СОФИЙСКА РАЙОННА ПРОКУРАТУРА

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА

СОФИЙСКАТА РАЙОННА ПРОКУРАТУРА

**ЗА
2020 г.**

РАЗДЕЛ I **ОБОБЩЕНИ ИЗВОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРОКУРАТУРАТА И РАЗСЛЕДВАЩИТЕ ОРГАНИ**

1. Резултати и тенденции в противодействието на престъпността. Фактори с актуално и дългосрочно значение за ефективността на органите на досъдебното производство и другите правоприлагащи органи, ангажирани с противодействие на престъпността

Въз основа на статистическите данни, предоставени от Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), се установява, че за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г., на територията на гр. София общо са били регистрирани 17 534 престъпления (икономически и криминални), като от тях са били разкрити 4977. В този смисъл общият процент на разкриваемост за 2020 г. е 28,38 %. Той е сходен с този през 2019 г. – 30,15% и през 2018 г. – 28,79%, като се отчита минимално намаляване на разкриваемостта.

СДВР делят престъпленията на криминални и икономически, което деление не съответства на структурата на НК. От друга страна, според тяхната статистика престъпленията против собствеността се отчитат и в раздел „Криминални“, и в раздел „Икономически“, поради което в двата раздела има различни тенденции за ръст и спад на разкриваемостта.

От криминалните престъпления през 2020 г., на територията на гр. София са били регистрирани 15002 престъпления, за 2019 г. са били – 18175 престъпления, за 2018 г. – 20 179, като разкритите през отчетния период престъпления са били 4834, за 2019 г. – 5914, за 2018 г. – 6 512, т.е. разкриваемостта е 32,22% - почти идентична с тази през 2019 г. – 32,54% и през 2018г. – 32,27%.

От регистрираните криминални престъпления през 2020 г., най-голям дял имат престъпленията против собствеността – 9868, като за 2019 г. са били – 12 183, а за 2018 г. - 13 909. От регистрираните престъпления против собствеността най-голям е броят на регистрираните кражби (чл.194-197 НК) – 8338, като за 2019 г. те са били – 10285, а за 2018 г. – 11 661. За поредна година най-многобройни са взломните кражби – 2632, като за 2019 г. те са били 3177, а за 2018 г. - 3 735. Продължава тенденцията за намаляване на броя на взломните кражби в сравнение с предходните години. Подобна тенденция се отчита и при кражбите от магазини, които за 2020 г. са били – 2573, а за 2019 г. – 3020. От общия брой 9868 престъпления против собствеността, разкрити са били 3008, като за 2019 г. са били – 3724, а за 2018 г. – 4 095, което е 30,48% подобна на тези през 2019 г. – 30,57%.

От кражбите по чл.194-197 НК – 8338 - са разкрити 2625, което прави 31,48%.

На следващо място следва да се отбележи, че за 2020 г. са били регистрирани 2773 общоопасни престъпления, за 2019 г. – 3480, а за 2018 г. - 4 021, от които броя на отнемания на МПС - 693 (чл.346 ал.1 и ал.2 т.1-2 НК), в сравнение с 2019 г. – 814, 2018 г. - 1 037, а за 2017 г. – 1 328. Тук се налага

изводът за устойчива тенденция за съществено намаляване общия брой на тези престъпления.

Висок за 2020 г., се запазва процентът на разкриваемост отчетен при престъпленията „хулиганство” – 48,03%, блудство – 67, 74 %, „изнасилване” – 50,00%, кражба от магазини – 72,52%. Налице е увеличаване разкриваемостта на регистрирани престъпления по чл.354а НК (производство, притежание и разпространение на наркотици)¹ – 66,67%, като за 2019 г. този процент е бил 63,90%, а за 2018 г. – 64,16%.

За отчетния период са регистрирани 2532 икономически престъпления. За 2019 г. са били – 2788, а за 2018 г. – 2 436. От тях са били разкрити 143 престъпления, за 2019 г. са били – 206, а за 2018 г. – 224. Това прави разкриваемост 5,65% (7,39% за 2019 г., а за 2018 г. – 9,20%). Установява се негативна тенденция за намаляване разкриваемостта на регистрираните икономически престъпления.

Най-голям дял в регистрираните през 2020 г. (от икономическите престъпления) имат престъпленията против стопанството – 1104 регистрирани за 2019 г. - 1 186, като за 2018 г. са били 967. От тях разкрити са 44 (за 2019 г. – 52, за 2018 г. – 72), което прави процент на разкриваемост 3,99 % (4, 23 за 2019 г. и 7,45% за 2018 г.). И при този вид посегателства се потвърждава констатираната по-ниска разкриваемост.

На следващо място по брой са документните престъпления – 616, за 2019 г. – 795, за 2018 г. – 690. От тях разкрити са 50, за 2019 г. – 89, за 2018 г. – 82 или 8,08 %, за 2019 г. 11,19%, за 2018 г. – 11,88%. На трето място по брой са престъпленията против собствеността – регистрирани 657, за 2019 г. -595, за 2018 г. – 635, разкрити са 24, или разкриваемост – 3,65% (за 2019 г. са разкрити 35 или 5,88 %, а за 2018 г. са разкрити 52 или 8,19%).

С най-висок процент разкриваемост при икономическите престъпления са държането или продажбата на акцизни стоки без бандерол – 36,67% (42,86 % за 2019 г.), престъпленията по чл. 201–205 НК – 13,04% (13,04 % за 2019) и документните престъпления – 8,08% (11,19 % за 2019 г.).

Въз основа на статистическите данни, предоставени от Агенция „Митници”, за периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. се установи следното:

- Общ брой на досъдебни производства през отчетния период водени от разследващи митнически инспектори с месторабота и извършвали дейност по разследване на територията на гр.София от компетентността на СРП -27 бр. (по чл. 234 от НК- 26 бр. и по чл.251 – 1 бр.) (за 2019 г. - 45 бр.), от който новообразувани 10 бр.

- Приключили производства през отчетния период от разследващи митнически инспектори с месторабота и извършвали дейност по разследване на територията на гр.София от компетентността на СРП -16 бр. (за 2019 г. - 26 бр.)

¹ Този процент разкриваемост обхваща също така регистрираните и разкрити престъпления от компетентността на Софийска градска прокуратура.

Въпреки, че през отчетния период се наблюдава намаляване броя на регистрираните криминалните и икономически престъпления т.н. „битова престъпност“ запазва водещото си място сред останалите престъпни деяния.

В тази връзка, с оглед подобряване на организацията в СРП за борбата с битовата престъпност, със своя заповед № РД-04-01-1766/21.05.2020 г. административния ръководител на СРП е възложил на директора на СДВР задължението за изготвяне и съгласуване с ръководството на СРП на ежеседмични планове за извършване на системни проверки, за разкриване на престъпления, при акцентиране на противодействието на битовата престъпност. Съгласно цитираната заповед в началото на всяка седмица заместник- районен прокурор при СРП съгласува със СДВР плановите за извършване на предстоящите проверки, включващи информация за местата на провеждане, както и техният предмет и обхват. При установяване на данни за извършено престъпление по време на проверките материалите се докладват незабавно в СРП. Наблюдаващите прокурори своевременно съобразяват доказателствените материали за вземане на съответни на обществената опасност на престъпленията у личността на обвиняемия мерки за неотклонение и други мерки за процесуална принуда. В началото на всяка седмица директорът на СДВР (или упълномощено от него лице) изпраща в СРП отчет за изпълнението на плана от предходната седмица, в който се съдържа информация за проверените лица и обекти, установени лица, които са обявени за общодържавно издирване или изпълнение на влезли в сила присъди, констатирани нарушения и съставени административни актове, образувани досъдебни производства – с посочване на номер на производството, за какво престъпление е образувано и кой е разследващия орган и броя на задържани лица, с посочва на техните имена и основания за задържане.

Сходна организация за извършване на системни– на всеки два месеца- проверки, за разкриване и разследване на престъпления с предмет наркотични вещества е създадена със заповед № РД-04-01-1342/13.03.2020 г. на административния ръководител на СРП (издадена във връзка с заповед № РД-04-78/02.03.2020 г. на главния прокурор на Р. България). Съгласно заповедта в началото на всеки двумесечен период заместник- районен прокурор при СРП съгласува със СДВР конкретните дати, на които следва да се проведат специализираните полицейски операции. Същите се извършват приоритетно на публични места – в района на учебни заведения, здравни заведения, заведения за обществено хранене и развлечения. При установяване на данни за извършено престъпление, съобразно дадените указания в заповедта, производството следва да се провежда по чл.356 от НПК, в случай, че са налице предпоставките за това, като материалите се докладват незабавно в СРП.

Така създадената и регламентирана организация има решаващо значение за подобряване ефективността на действията на органите на досъдебното производство при противодействие на т.н. „битова престъпност“, която е поставена като приоритет в дейността на СРП.

Във връзка със заповед № РД-02-06/11.05.2020 г. на главния прокурор на Р. България, с която са утвърдени Указания по подобряване на работата на ПРБ по прилагане на разпоредбите на чл.53 НК и чл.72 от НПК по досъдебни производства за престъпления по транспорта, бе издадената заповед № РД-04-01-1767/21.05.2020 г. на административния ръководител на СРП, която в пълнота регламентира действията, които следва да се предприемат от страна разследващия орган и наблюдаващия прокурор. Съгласно цитираната заповед, при започване на разследване за престъпление по чл.343б, ал.1-4 от НК, разследващият орган следва да прецени дали са налице предпоставките за изземване на превозното средство и приобщаването му като веществено доказателство по делото. В тази връзка следва незабавно да се съберат доказателства установяващи правото на собственост на превозното средство, като за целта се изиска информация от компетентните органи осъществяващи дейности по регистрация и контрол. Следва също така да се изисква информация и за влезли в сила наказателни постановления издадени на водача на превозното средство. При постъпване в деловодството на СРП на съобщение за образувано на досъдебно производство по реда на чл.212, ал.2 от НПК за извършено престъпление по чл.343б, ал.1-4 от НК, когато в него е отбелязано, че по делото е изет лек автомобил върху документа се поставя индекс „МПС“. Този индекс се отбелязва и в деловодните книги и УИС. При доклад на делото по реда на чл.219, ал.1 от НПК, разследващият орган изготвя предложение за сезиране на съда с искане за налагане на обезпечителна мярка по реда на чл.72 от НПК. При наличието на основанията на чл.72 от НПК, наблюдаващият прокурор изготвя и внася в съда искане за налагане на обезпечителна мярка за обезпечаване отнемането по чл.53, ал.1, б.„а“ от НК, чрез налагане на заповест по отношение на превозното средство. В срок до 2-ро число на месеца, следващо всяко тримесечие, заместник-районен прокурор изготвя доклад до административния ръководител на СРП с обобщена информация за организацията на работа по прилагане на разпоредбите на чл.53 от НК и чл.82 от НПК, за ефективността на предприетите действия и мерки, както и анализ на съдебната практика.

2. Необходими мерки и законодателни промени за преодоляване на проблемните области и повишаване ефективността в противодействието на престъпността

Визираните в предходни отчетни доклади мерки и препоръки следва да бъдат отново споделени, предвид тяхната актуалност, като се констатира необходимост да бъде добавено също така:

Да се предприемат действия по засилване контрола на прокурорите при СРП върху разследващите полицаи, с цел своевременно приключване на разследването в рамките на срока по чл.234 НПК. В подкрепа на колегите си определените за съответните районни управления прокурори – координатори, следва да продължат ежеседмично да посещават съответната структура на МВР, като организират незабавно изпращане на предложения за изготвяне на

искания за продължаване срока на разследване по реда на чл.234 НПК, както и искания за удължаване на срока на проверките, извършвани по чл.145 ЗСВ.

Необходимо е разследването по дела, които не се отличават с фактическа и правна сложност да не продължава необоснована дълго. Това е особено важно за дела, по които име привлечено обвиняемо лице. В тези случаи наблюдаващите прокурори, подпомогнати от координаторите, следва да организират изпращането на делата в СРП с оглед решаване по същество.

Във връзка със своевременното приключване на преписки и дела от компетентността на СРП е необходимо да бъде осигурено стриктното спазване на заповед № РД-04-01-1791/27.05.2020 г. на административния ръководител на СРП, с която са въведени мерки за периодична проверка на актуалното състояние на неприключили дела и преписки, с продължителност на разследването и/проверката над разумните срокове (над 3 години).

На следващо място, през отчетния период са установени дела водени срещу обвиняеми с две и повече неприключили дела взети на „приоритетен надзор“, при които наблюдаващите прокурори не следят за приоритетното провеждане и приключване на разследването и вземането на адекватни мерки за неотклонение. Във връзка с изложеното следва прокурорите в СРП да упражняват ефективен контрол върху дейността на разследващите органи и да съобразят посоченото в заповед № РД-04-01-2962/28.08.2020 г. на административния ръководител на СРП. Съблюдаването на тези постановления би довело до повишаване на ефективността на противодействие на престъпността чрез разкриване на цялостната престъпна дейност и ускоряване на разследването по две от повече досъдебно производства срещу един и също обвиняем.

Констатирана е необходимост от подобряване на контрола по отчитане на делата посочени в „каталог на корупционните престъпления“ и престъпленията посочени в чл.108, ал.1 от ЗПКОНПИ. Наблюдаващите прокурори по досъдебни производства водени за посочените деяния не изпращат своевременно след получаване на материалите по делото приложения по образец до АП-София, съответно до компетентната ТД на КПКОНПИ, което затруднява попълването на нарочно създадените електронни регистри. В тази връзка следва да бъде засилен контролът за изпълнение от страна на наблюдаващите прокурори на указанията дадени със заповеди № РД-04-01-3652/03.11.2020 г. и № РД-04-01-3685/09.11.2020 г. на административния ръководител на СРП, с които е въведени задължения за изпращане на приложения по образец.

Промяната на нормативната уредба на НК също би довело до повишаване ефективността в противодействието на престъпността. Би могла да бъде извършена преценка за изричното допълване на чл.343б от НК с разпоредба, като например тази на чл.280, ал.4 от НК. Честотата на тези деяния, очевидната трайност на отношението на извършителите към тях, интензитетът на засягане на защитените обществени отношения, се явяват фактори, които обуславят тяхната значителна обществена укоримост, затова е обоснована

необходимостта тези деяния да получат своята по-тежка правна санкция, с оглед постигане в пълнота мерките както на индивидуалната, така и на генералната превенция.

РАЗДЕЛ II **ДЕЙНОСТ НА СОФИЙСКА РАЙОННА ПРОКУРАТУРА**

I. ДОСЪДЕБНА ФАЗА

1. Преписки. Проверки по чл.145 ЗСВ – срочност, резултати, мерки

С изменението на ЗСВ – ДВ, бр.62/2016 г. /в сила от 09.08.2016 г./ в чл.145, ал.2 ЗСВ е регламентиран двумесечен срок за извършване на проверките, който може да бъде удължаван еднократно с един месец от административния ръководител на съответната прокуратура или определен негов заместник. Във връзка с изменението на нормата, със заповед на главния прокурор от 01.11.2016 г. е утвърдено Указание за приложението на чл.145, ал.2 ЗСВ. С него се въвежда задължение за създаване на необходимата организация в първоинстанционните прокуратури, с цел стриктно спазване на сроковете на проверките, регламентирани в ЗСВ. В тази връзка и съгласно заповед № 593/12.07.2017 г. на апелативния прокурор на гр. София е разпоредено създаването на необходимата организация за своевременно, пълно и коректно отразяване в УИС на информацията, свързана със сроковете за извършване на проверките и произнасянето на прокурор по съответните преписки.

Съобразно промените в ЗСВ и Указанието на главния прокурор, както и във връзка с оптимизиране на работата и организацията за контрол на сроковете в СРП, са предприети мерки от страна на административния ѝ ръководител, като е създадена нова заповед № 3585/13.11.2018 г. Създадена е организация, два пъти седмично да се изготвя справка от УИС, относно преписките, намиращи се на доклад при прокурор, по които предстои да изтече срока за произнасяне по чл.145, ал.2 ЗСВ, която се свежда до знанието на всички прокурори, с цел недопускане изтичане на визираните срокове. В същата насока, два пъти месечно – на 15-то и 30-то число, се изготвя и справка от УИС, относно преписки, по които вече е изтекъл срока за произнасяне на прокурор, която се докладва на заместник-районните прокурори – ръководители на отдели, за осъществяване на контрол. Във връзка с подобряване на контрола, по спазване сроковете за произнасяне от прокурорите, е създаден и административен номер, поименно за всеки прокурор, допуснал произнасяне извън срок. Материалите по същия се докладват на административния ръководител на СРП на всяко 1-во число от месеца, следващ този, за преценка наличие на основания за образуване на дисциплинарно производство. От страна на ръководството на СРП са инициирани работни срещи с ръководни служители от СДВР и РУ при СДВР, с оглед създаване на съвместна организация за контрол над сроковете и своевременно приключване и изпращане на преписките в СРП. Изпратени са инструктивни писма до всички органи на МВР, извършващи предварителни проверки, с цел запознаване със

създадената нова организация на работа и срочно приключване на преписките при пълно, точно и цялостно изпълнение указанията на наблюдаващите прокурори.

На следващо място, със заповед № 2120/07.08.2017г. на районния прокурор, са определени прокурори координатори за всяко районно управление към СДВР, както и координатор за СДВР, ГД „НП“, ГПУ – „София“, Агенция „Митници“ и ГД „БОП“, както и всички други структури на МВР, които действат на функционален принцип, СО – СГП и НСлС. На координаторите е възложено осъществяването на контрол над спазването на процесуалните срокове за разследване по ДП, както и сроковете за извършване на предварителни проверки от компетентността на СРП, включително и чрез извършване на периодични посещения на структурите извършващи предварителни проверки по чл.145, ал.2 от ЗСВ.

Общият брой на наблюдаваните от СРП преписки през отчетния период възлиза на 38 392 (за 2019 - 42 517 бр., за 2018 г. – 43 224 бр.;). Новообразувани от тях са 36 213 бр. Забелязва се тенденция на намаляване броя на преписките спрямо 2019 г. Общият брой на решените преписки през 2020 г. е 37 094, като за 2019 този брой е 41 683, а за 2018 г. – 41 551.

Прави впечатление, че голяма част от общия брой преписки са решени с отказ да се образува ДП – по 25 383 преписки, а по 8516 от преписките са образувани досъдебни производства, поради наличието на достатъчно данни за извършени престъпления.

Общият брой преписки с възложена проверка от прокурор на друг орган е 9 795, от които са били образувани 1 754 досъдебни производства, а по 5 529 е бил постановен отказ от образуване на ДП. 9 507 от тези преписки са били приключени в срока по чл.145, ал.2 ЗСВ, а 168 - след изтичане на този срок. 935 проверки са били върнати с разпореждане за извършване на допълнителна проверка.

Общият брой преписки с неприключени проверки в края на отчетния период е 1 549, като в законовия срок по чл.145, ал.2 ЗСВ са 1 533 бр., а извън законовия срок са 14 бр.

През 2020г. след самосезиране на прокурор при СРП са били образувани 13 досъдебни производства.

Тези числа сочат, че въпреки големия обем на работа в СРП през 2020 г., е налице ясно изразена тенденция за ограничаването на случаите с просрочие на възложените проверки от органа, извършващ проверката, както и на произнасянията от наблюдаващите прокурори.

Във връзка със заповед № РД-02-09/30.04.2018 г. на главния прокурор на Р. България, с която е утвърдено Указание за организацията на работата на Прокуратурата на Република България по преписки и досъдебни производства, образувани по съобщения за осъществено домашно насилие, за закана с убийство и за нарушена заповед за домашно насилие, за периода от 01.01.2020г. до 31.12.2020г. в СРП са били заведени общо 1 591 бр. преписки с индекс „ДН“ и „Н“, като по 1132 бр. е постановен отказ от образуване на ДП, по 78 бр. е

възложена проверка, 23 преписки са на доклад при прокурор, 10 бр. са изпратени по компетентност. Образувани ДП - 535 бр., а 405 бр. са при разследващ орган. От образуваните досъдебни производства 272 бр. са прекратени, 117 бр. са спрени, а в съда са внесени 117 бр., като 72 бр. са решени с обвинителен акт, 33 бр. са решени със споразумение и 12 бр. с постановление за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по реда на чл.78а НК.

Най-активен субект при сезирането на СРП измежду функциониращите в Република България контролни органи през 2020 г. отново е била Националната агенция по приходите. От всички общо 462 преписки, образувани след сигнал на контролните органи, 457 са тези, започнали след съобщения на НАП (основно – за престъпления по чл. 227б НК), като по тях са били образувани 274 досъдебни производства, в съда са внесени 11 бр. прокурорски актове и с влезли в сила съдебни актове са осъдени 4 лица за отчетния период. Измежду другите контролни органи, активност при сезирането на СРП са проявили ДАНС (6 наблюдавани преписки, от които по 2 са образувани досъдебни производства), Агенция „Митници” (1 наблюдавана преписка, по която е започнало ДП, 33 броя наблюдавани досъдебни производства, в съда са били внесени 9 бр. прокурорски акта и с влезли в сила съдебни актове са били осъдени 9 лица) и Дирекция „Вътрешна сигурност” - МВР (22 наблюдавани преписки, от които по 2 е образувано ДП). През 2020 г. органите на АДФИ са сезирали СРП 4 пъти, като по една преписка е било образувано досъдебно производство.

2. Следствен надзор

2.1. Досъдебно производство – обобщени данни по видове производства и съобразно систематиката на НК, включително и по отношение пострадалите и ошетените юридически лица от престъпление

През 2020 г. в СРП са наблюдавани 39963 досъдебни производства, който брой е много близо до броят такива, наблюдавани предходните отчетни периоди, а именно 39 020 през 2019 г. и 40 428 през 2018 г., т.е. продължава да се наблюдава сравнителна устойчивост по този показател. Като се изключат прекратените по давност досъдебни производства, общият брой на наблюдаваните разследвания е 31 344, като от тях новообразувани са 17 850 (21 028 за 2019г. и 22 633 за 2018 г.).

Същевременно с това се констатира спад спрямо предходната година на броя на наблюдаваните бързи производства, като за 2020 г. те са 1976 при 3 162 за 2019 г. и 3 377 за 2018 г., което сочи на явна тенденция за намаляване броя на посочената група наказателни производства. Новообразуваните бързи производства през периода са 1937, като при 552 от тях, което прави 28,48%, прокурорите са постановили разследването да се извърши по общия ред, поради правна и фактическа сложност. Така броят на наблюдаваните досъдебни производства по общия ред, в това число и преобразуваните бързи такива, е 29 890, от които новообразувани са 15 913.

Разследването на наблюдаваните през 2020 г. досъдебни производства е било разпределено по разследващи органи както следва:

а) разследвани от разследващ полицай - общо наблюдавани (без прекратените по давност) – 29 133 (30 602 за 2019 г. и 33 209 за 2018 г.), като от тях новообразувани са 15 593 (17 633 за 2019 г. и 19 065 за 2018 г.);

б) разследвани от следовател – общо наблюдавани (без прекратените по давност) – 699 (540 за 2019 г. и 594 за 2018 г.), от които новообразувани – 278 (163 за 2019 г. и 165 за 2018 г.), като 13 досъдебни производства са били възложени на следовател по реда на чл.194, ал.1, т.4 НПК;

в) разследвани от прокурор – общо наблюдавани (без прекратените по давност) – 4 (3 за 2019 г. и 7 за 2018 г.), като всички от тях са били новообразувани през периода;

г) разследвани от разследващ митнически инспектор - общо наблюдавани (без прекратените по давност) – 54, при които се отчита сериозен спад с 66,25 % спрямо предходния отчетен период (160 за 2019 г. и 119 за 2018 г.), от които новообразувани – 38 (при 107 за 2019 г. и 70 за 2018 г.).

Стойностите показват намаляване на общия брой на новообразуваните досъдебни производства с 15,11% спрямо предходния отчетен период, като е налице относителна устойчивост на броя на разследваните от разследващ полицай – общо наблюдавани (без прекратените по давност) досъдебни производства, като се отчита намаляване на техния брой с 4,80% спрямо 2019 г.

Същевременно се отчита значително увеличаване броя на досъдебните производства, разследвани от следовател – с 22,75% спрямо 2019г.

2.2. Срочност на разследването

Приключените през 2020 г. досъдебни производства са 18 087 (22 225 за 2019 г. и 23 861 за 2018 г.), от които в законов срок 17995 (22 161 за 2019 г. и 23 643 за 2018 г.), а извън него 92 (64 за 2019 г. и 218 за 2018 г.). Неприключените досъдебни производства са 11 548 (при 10 738 за 2019 г.), от които 11488 са в законов срок, а извън такъв съответно са 60 (36 за 2019 г. и 62 за 2018 г.).

Налице е положителна тенденция, тъй като за поредна година броя на досъдебните производства, решени извън законов срок, е сведен до минимум – 0,51% от общия брой на приключилите досъдебни производства (при 0,29% за 2019 г.). Аналогичен е и изводът относно неприключилите досъдебни производства извън законов срок – 0,52% от общия брой на приключилите досъдебни производства (при 0,34% за 2019 г.). Въпреки затруднения работен процес следствие на въведеното в страната извънредно положение поради усложнената епидемиологична обстановка и продължителните периоди на дистанционна работа на прокурорите, се наблюдава сравнителна устойчивост на посочените показатели спрямо предходния отчетен период, което е атестат за добрата организация на работата на наблюдаващите прокурори и осъществявания от тях контрол по отношение на срочността на разследване по наблюдаваните дела. Последното се дължи и на предприеманите от страна на ръководството на СРП административни мерки в тази насока, като продължава

да действа създадената и наложена организация за ежеседмично изпращане на вниманието на наблюдаващите прокурори и на ръководителите на ведомства, на които са възложени разследванията, справка за дела, по които предстои изтичането на срока на разследване.

2.3. Решени досъдебни производства от прокурор. Видове решения

Общият брой на решенията през 2020 г. досъдебни производства от прокурор е 26997 (27 535 за 2019 г. и 28 772 за 2018 г.), като 26 608 от тях са били решени в срок до 1 месец.

Решенията досъдебни производства над 1 месец без удължаване на срока от административния ръководител и/или от оправомощен от него прокурор са 145, като е налице изключително подобряване на посочения показател със 386,90% спрямо предходния отчетен период (при 561 за 2019 г. и 719 за 2018 г.).

На следващо място, решенията досъдебни производства до 2 месеца – с удължен срок от административния ръководител и/или от оправомощен от него прокурор са 189, като и при този показател се наблюдава трайна тенденция на подобрене спрямо предходните отчетни периоди (232 за 2019 г. и 246 за 2018 г.).

Значително подобрене спрямо предходните периоди е отчетено и при решенията досъдебни производства над 2 месеца – с 57,89%, като за 2020 г. те са 55 (при 95 за 2019 г. и 129 за 2018 г.).

Горепосочените показатели сочат за явна тенденция за намаляване броя не само на решенията досъдебни производства, което е логична последица от по-малкия брой наблюдавани такива, но и на решенията над 1 месец без удължаване на срок, решенията до 2 месеца с удължен срок, както и тези решени в срок над 2 месеца.

Продължава да се прилага утвърдената практика за периодично изпращане на вниманието на наблюдаващите прокурори на справка за делата, които са им на доклад повече от 30 дни и липсва постановен акт по тях, с оглед своєвременното решаване на същите. Справките се изготвят ежеседмично от служител в СРП и се представят на зам.районните прокурори – ръководители на отдели, които организират довеждането им до знанието на съответните наблюдаващите прокурори.

Значително подобрене се отчита и по отношение броя на решенията досъдебни производства, по които разследването е продължило 3 и повече години. В началото на отчетния период броят на нерешените досъдебни производства от посочената група е бил 722, а в неговия край – 389, т.е. техният брой е намалял с 46,12%.

Намалява броят на нерешените досъдебни производства, които са на доклад при прокурор и в края на отчетния период те са 725 (при 758 за 2019 г. и 911 за 2018 г.), като 665 от тях са в едномесечен срок, 20 над 1 месец над един месец, без удължаване на срока от административния ръководител, 15 не са

решени до 2 месеца, при удължен срок от административния ръководител и 25 са решени в срок над два месеца.

През отчетния период са били направени 5 искания за ускоряване на досъдебното производство на основание чл.368 НПК, който показател е без съществена промяна спрямо предходния отчетен период – 6 искания за 2020 г. Същевременно с това липсват нови искания на основание чл.369, ал.3, вр. ал.2 НПК. За отчетния период са постановени 2 решения на съда за констатирано неоправдано забавяне, при 4 решения, с които са отхвърлени искания на същото основание.

За трета поредна година се констатира намаляване броя на прекратените и внесени в съда досъдебни производства, като през 2020 г. те са 8254 (9 464 за 2019 г. и 10 226 за 2018 г.). Продължителността на тези дела, съответно от момента на образуване до момента на решаването му от прокурор, е както следва: до 8 месеца – 4 985(при 6 444 за 2019г.), до 1 година – 1 592 (при 1 472 за 2019 г.), над 1 година – 1185 (при 1 086 за 2019 г.) и над 2 години – 492 (при 462 за 2019 г.).

2.3.1. Внесени в съда досъдебни производства

Внесените в съда през 2020 г. досъдебни производства са 2 374 (2 897 за 2019 г. и 3 018 за 2018 г.) срещу 2 506 лица. Обвинителните актове са 1687 (при 1 966 за 2019 г. и 2 074 за 2018 г.), като с тях са предадени на съд 1 782 лица, внесени са 365 споразумения (574 за 2019 г. и 600 за 2018 г.) по отношение на 385 обвиняеми, а направените предложения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл.78а НК са 328 (357 за 2019 г. и 344 за 2018 г.) срещу 339 привлечени като обвиняеми лица.

2.3.2. Прекратени досъдебни производства

Брой на прекратените досъдебни производства за 2020 г. е 14 499, при 11 892 за 2019 г. и 9 850 за 2017 г. Изключвайки тези по давност, броят остава 5 880, от които 353 са срещу известен извършител или лице, привлечено като обвиняем, а останалата част – 5 527 срещу неизвестен извършител или без да е привлечено лице в качеството на обвиняем по тях.

Прекратените по давност досъдебни производства са 8 619.

2.3.3. Спрени досъдебни производства

Общият брой на спрените през отчетния период досъдебни производства е 9 735 (при 12 243 за 2019 г. и 13 944 за 2018 г.), като по-голямата част от тях, а именно 9 030 са спрени поради неразкриване на извършителя, а 710 на други основания. Възобновените дела са 1 157.

Отново, както и в предходни години, спрените досъдебни производства, по които има привлечено в качеството на обвиняем лице, са обект на засилен контрол, с оглед недопускане изтичането на предвидената в закона давност, като е създадена организация за периодичен доклад на посочената група дела

на наблюдаващите ги прокурори, с оглед преценка наличието на основания за възобновяване и решаването им по същество.

2.4. Структура на престъпността

Новообразуваните през 2020 г. дела за престъпления против личността са 1940 (1 945 за 2019 г. и 1 923 за 2018 г.), като от тях в съда са били внесени 309 акта срещу 334 лица, от които – 198 обвинителни акта срещу 216 лица, 57 споразумения за 57 лица и 54 предложения по чл.78а НК за 61 лица. Най-голям брой от новообразуваните дела са били за подпомагане и/или склоняване към самоубийство (по чл.127 НК) – 752, които бележат значителен ръст спрямо предходния отчетен период – 605 за 2019 г.

На следващо място са причинените умишлени телесни повреди по чл.128 – 131 НК – общо 638 дела (по чл.128 НК – 1, по чл.129 – 241, по чл.130 – 1 и по чл.131 – 370), следвани от заканите с престъпление, които бележат значителен спад спрямо предходни години и са 324 (при 445 за 2019 г. и 438 за 2018 г.), телесните повреди по професионална непредпазливост по чл.134 НК – 63 дела, злепоставяне – 36 дела (от които 28 по чл.136 НК и 1 по чл.140 НК), изнасилвания по чл.152 – 21 дела, блудства по чл.150 НК – 19 дела, принуда по чл.143 – 16 дела, блудства с малолетни по чл.149 – 20 дела, по чл.151 НК – 6 дела и т.н. 16 дела са образувани и за престъпление по чл.144а – системно следене, което би могло да възбуди основателен страх. Общо пострадалите физически лица по новообразуваните досъдебни производства по тази глава са 2 022, измежду които 66 непълнолетни и 73 малолетни.

Най-много от новообразуваните през 2020 г. дела за престъпления по глава „Посегателства срещу правата на гражданите“, са по чл.168 – 145, следвани от тези по чл.170 НК – 36 и по чл.172б НК – 26. Общият брой на образуваните досъдебни производства за престъпления по тази глава са 224 при 94 за 2019 г. и 121 за 2018 г. Пострадалите от тези престъпления лица са 47, а ошетените юридически лица – 38.

Общо 181 досъдебни производства за били образувани за „Престъпления против брака и семейството“ (глава IV, раздел I от НК), като обичайно най-голям брой остават делата по чл.183 НК за неплащане на издръжка – 136 и тези по чл.182 НК – 21 дела, като 79 от всички образувани досъдебни производства са внесени в съда.

Макар и за поредна година да се констатира сериозен спад – със 17,1%, отново най-голям брой от новообразуваните дела остава този за престъпления против собствеността (глава V НК) – общо 9 001 (при 10 858 за 2019 г. и 12216 за 2018 г.), от които в съда са внесени 685 прокурорски акта срещу 755 лица. Както обикновено, най-много са образуваните досъдебни производства за кражби съответно по чл.194 – 3 694 дела, чл.195 – 2 949 дела, следвани от досъдебните производства за унищожаване и повреждане на имущество по чл.216 НК – 549 дела, измами, от които такива по чл.209 – 522 дела, чл.210 – 35 дела и чл.211 – 1 дело, документни измами по чл.212 НК – 73 дела, компютърни измами по чл.212а НК – 66 дела, грабежи по чл.198 НК – 463 дела, обсебване

по чл.206 НК – 325 дела, престъпления по чл.207 НК – 189 дела, длъжностни присвоявания по чл.201 – 40, изнудвания по чл.213а – 50. Логично, с намаляване на образуваните за престъпления по тази глава досъдебни производства, намалява и броят на пострадалите от такива деяния лица през периода, които са 9396 при 10 657 за 2019 г. и 12 379 за 2018 г. Измежду всички пострадали 9 074 са физически лица, от които 78 са непълнолетни, а 47 малолетни лица. Ощетените юридически лица от посочената група престъпления са 322.

Новообразуваните през 2020 г. досъдебни производства за престъпления против стопанството (глава VI НК) са 563, като се отчита спад спрямо предходния отчетен период – 613 за 2019, като по тях в съда са били внесени 33 прокурорски акта. Отново най-голям е броят на делата за престъпления по чл.227б НК – 320 при 367 за 2019 г. и 174 за 2018 г., следвани от тези по чл.234в НК – 147 спрямо 152 за 2019 г. и 105 за 2018 г., чл.234в НК – 147 и чл.234 – 68.

Спад се наблюдава и при новообразуваните досъдебни производства за престъпления по глава VIII от НК – против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции, които за 2020 г. са 214 при 238 за 2019 г. и 322 за 2018 г., като по тях в съда са били внесени 46 прокурорски акта. Първо място тук заемат делата за посегателства по чл.296 НК – 96 (94 за 2019 г. и 93 за 2018 г.), следвани от тези по чл.270 НК – 27 дела, чл.290 НК – 26, чл.286 НК – 15 дела. Запазва се тенденцията за нисък брой на образуваните дела по чл.281, а именно – 8, при 6 за 2019 г.

Наблюдава се спад при започнатите дела за документни престъпления по глава IX от НК, като през 2020 г. същите са 689 при 849 за 2019 г. и 784 за 2018 г. Най-многобройни от образуваните досъдебни производства по тази глава са за престъпления по чл.309 НК – 230, следвани от тези по чл.316 НК – 214, чл.308 НК – 113, чл.313 НК – 65 и т.н. В съда са били внесени 132 прокурорски акта.

Намаление се констатира и в броя на новообразуваните дела за престъпления против реда и общественото спокойствие (глава X НК), като същите са 538 при 593 за 2019 г. и 537 за 2018 г. От тази група отново най-често срещани са делата за хулиганство по чл.325 НК – 340, следвани от тези за самоуправство по чл.323 – 64, по чл.324 НК – 49 и т.н. Внесените в съда дела са 132, като с тях са предадени на съд 145 лица.

Значителен спад се отчита и при са образуваните през периода досъдебни производства за общоопасни престъпления, чийто брой е 4 500 спрямо 5 582 за 2019 г. и 6 088 за 2018 г. От посочената група 2 242 от тях са за престъпления по чл.354а НК – държане на наркотични вещества без разрешение, а след тях се нареждат делата за престъпления по чл.346 НК – 730, които са намалели спрямо предходни години когато са били съответно 875 за 2019 г. и 1 094 за 2018 г. Наблюдава се относителна устойчивост на броя на досъдебните производства за престъпления по чл.343б НК – 526, при 497 за 2019 г. Значително понижение се наблюдава при съставите по чл.343 НК – 318, при 427 за 2019 г. и 412 за 2018 г.

2.5. Мерки за неотклонение – внесени искания в съда, от тях уважени. Задържани лица. Контрол върху мерките за неотклонение

Внесените в съда през 2020 г. искания за вземане на мярка за неотклонение „*задържане под стража*“ са 599 (при 527 за 2019 г. и 521 за 2018 г.), като 414 от тях са били уважени, което представлява 69,12%, от всички. Обичайно високият процент уважени искания са показател за прецизната преценка на наблюдаващите прокурори относно наличието на предпоставките за вземане на най-тежките мерки за неотклонение по отношение на обвиняемите лица.

Неуважени искания са 168, при 127 за 2019 г. и 115 за 2018 г., като в 18 случая по тях е определена мярка „*домашен арест*“, а в 120 случая е определен друг вид мярка. Срещу определения за неуважена мярка задържане под стража са били подадени 71 протеста на основание чл.64, ал.6 НПК, като 22 от подадените протести, са били уважени.

С мярка за неотклонение „*задържане под стража*“ през отчетния период са били 485 лица (при 408 за 2019 г. и 406 за 2018 г.) – увеличение с 18,87% спрямо предходния отчетен период, а с мярка за неотклонение „*домашен арест*“ са били 60 лица, като също се отчита значително увеличение спрямо 2019 г. – с 27,66%. Последното се дължи на извършената задълбочена преценка от страна на наблюдаващите прокурори за вземане на адекватни на обществената опасност на престъпленията и личността на обвиняемите мерки за неотклонение.

В края на отчетния период с мярка за неотклонение „*задържане под стража*“ по неприключени досъдебни производства са били 88 лица, 25 от които до 2 месеца и 63 до 8 месеца.

Прокурорите от СРП са взели участия в 803 съдебни заседания по мярка за неотклонение, което представлява увеличение със 29,36 % спрямо 2019 г., когато техният брой е бил 573.

В 131 случаи прокурори са отменяли мярка за неотклонение, поради изтичане на срока за нейната продължителност, като се отчита подобрене спрямо предходния отчетен период, когато последните са били 142.

Обект на засилен контрол са досъдебните производства, по които има задържани лица, като тези дела се вземат на приоритетен надзор. По тях ежеседмично на вниманието на наблюдаващите прокурори и на заместник-районните прокурори – ръководители на отдели, се изпраща справка за делата, по които има взета мярка за неотклонение „*задържане под стража*“ или „*домашен арест*“, с продължителност повече от 45 дни, с оглед предприемане на съответните мерки и недопускане на задържане на лице над законоустановените срокове. Контрол относно сроковете на мерките се осъществява и от заместник-районните прокурори при удължаване на сроковете за разследване.

През 2020 г. прокурорите в СРП са изготвили 76 искания до съда за вземане на обезпечителни мерки по чл.72 НПК, 74 от които са разгледани от съда, а 14 от тях са били уважени.

II. СЪДЕБНА ФАЗА

1. Наказателно - съдебен надзор

1.1. Образувани, разгледани и решени от съда дела

Образувани в съда дела по внесени прокурорски актове са били общо 2 380. От тях прокурорските актове, внесени през 2020 г. са общо 2 380. За сравнение през 2019г са 2897, а през 2018 г. са 3 018.

По видове прокурорски актове, внесени през 2020 г., са както следва: 1 687 обвинителни акта (за 2019г.-1966, за 2018 г. – 2 074), 365 споразумения (за 2019г.-574, за 2018 г. - 600) и 328 предложения по чл.375 НПК (78а НК) (за 2019г.-357, за 2018 г. - 344).

Това означава, че за 2020 г. се отчита спад на образуваните в съда дела по внесени прокурорски актове съответно спрямо 2019 г. с 517 бр., а спрямо 2018 г. с 638 бр. В процентно съотношение това означава, че за 2020г. се отчита спад с 17,85% спрямо 2019 г. и с 21,14% спрямо 2018 г.

По видове прокурорски актове за 2020г. се отчита:

- намаляване на образуваните в съда дела по внесени обвинителни актове съответно спрямо 2019 г. със 279, и намаляване спрямо 2018 г. с 387. В процентно съотношение това означава, че за 2020 г. се отчита спад с 14,19% спрямо 2019 г., и спад с 18,66% спрямо 2018 г.;

- намаляване на образуваните в съда дела по внесени споразумения за решаване на наказателните производства съответно спрямо 2019 г. с 209, и намаляване спрямо 2018 г. с 235. В процентно съотношение това означава, че за 2020 г. се отчита намаляване с 36,41% спрямо 2019 г. и намаляване спрямо 2018г. с 39,17%.

- намаляване на образуваните в съда дела по внесени предложения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание съответно спрямо 2019 г. с 29 и спад спрямо 2018 г. с 16. В процентно съотношение това означава, че за 2020 г. се отчита намаляване с 8,12% спрямо 2019 г. и спад с 4,65% спрямо 2018 г.

Спадът в абсолютни цифри на внесените в съда дела не следва обаче да се тълкува в посока за обективизиране на извод за негативна тенденция в качеството и ефективността на работата на прокурорите при СРП. Цифрите не следва да се разглеждат сами по себе си, а следва да се анализират на фона на цялостната работа в СРП за изминалата 2020 г. Извод за негативна тенденция в качеството и ефективността на работата на прокурорите при СРП не следва да се прави, тъй като през 2020 г. броят на наблюдаваните наказателни производства от прокурорите при СРП е бил 31 344 /без прекратените по давност/. През 2019 г. броят на наблюдаваните наказателни производства от прокурорите при СРП е

бил 33 695. През 2018 г. броят на наблюдаваните наказателни производства от прокурорите при СРП е бил 36 396. Следва да се отчете, че през по-голяма част от годината, с цел запазване здравето на прокурорите и служителите в СРП, работата се осъществяваше при дистанционен режим. С оглед обявеното извънредно положение в страната, СРС не приемаше и съответно не разглеждаше досъдебни производства, по които има постигнато споразумение за приключване на делото.

Налице е спад на внесените в съда дела, но същевременно е налице и спад на броя на наблюдаваните наказателни производства /с 2 351 спрямо 2019 г. и с 5 052 спрямо 2018 г./.

Една от причините за констатирания спад на броя внесени в съда прокурорски актове е общо наблюдаваната тенденция към спад на регистрираната на територията на гр. София престъпност през 2020 г. – факт, който се отразява на образуваните досъдебни производства, респ. и на внесените по тях актове в СРС.

1.2. Осъдителни и санкционни съдебни решения

През 2020 г. разгледани и решени от съда са били общо 2300 дела, образувани по внесени прокурорски актове. През 2019 г. разгледани и решени от съда са били общо 3 281 дела, образувани по внесени прокурорски актове. През 2018 г. разгледани и решени от съда са били общо 3 610 дела, образувани по внесени прокурорски актове.

През 2020 г. постановени са били общо 1943 осъдителни и санкционни решения. През 2019 г. постановени са били общо 2 691 осъдителни и санкционни решения. През 2018 г. постановени са били общо 2 920 осъдителни и санкционни решения.

За 2020 г. осъдителните и санкционни решения представляват 84,5% от всички решени от съда дела. За 2019 г. осъдителните и санкционни решения представляват 82% от всички решени от съда дела. За 2018 г. осъдителните и санкционни решения представляват 80,9% от всички решени от съда дела. Налице е увеличение с 2,5% в сравнение с миналата година и увеличение с 3,6% в сравнение с 2018 г. Следователно се запазва високо равнище на осъдителни и санкционни решения, отнесени към общия брой разгледани и решени от съда дела.

Осъдителните и санкционни решения за 2020 г. по видове са следните:

- 452 осъдителни присъди;
- 849 споразумения от съдебна фаза;
- 70 наложени административни наказания по чл.78а НК по внесени обвинителни актове;
- 385 споразумения от досъдебна фаза, одобрени от съда;
- 187 осъдителни решения по чл.78а НК по внесени предложения с постановление на прокурор.

Осъдителните и санкционни решения за 2019 г. по видове са следните:

- 607 осъдителни присъди;

- 1 146 споразумения от съдебна фаза /като едно от тях е за престъпление/;
- 143 наложени административни наказания по чл.78а НК по внесени обвинителни актове;
- 567 споразумения от досъдебна фаза, одобрени от съда;
- 228 осъдителни решения по чл.78а НК по внесени предложения с постановление на прокурор.

Осъдителните и санкционни решения за 2018 г. по видове са следните:

- 841 осъдителни присъди;
- 1 107 споразумения от съдебна фаза /като две от тях са за престъпление/;
- 136 наложени административни наказания по чл.78а НК по внесени обвинителни актове;
- 591 споразумения от досъдебна фаза, одобрени от съда;
- 245 осъдителни решения по чл.78а НК по внесени предложения с постановление на прокурор.

1.3. Осъдени и санкционирани физически лица

Осъдените и санкционирани физически лица общо за 2020 г. са били 1967. Осъдените и санкционирани физически лица общо за 2019 г. са били 2 757. Осъдените и санкционирани физически лица общо за 2018 г. са били 2 964. От тях осъдени по обвинителни актове са били 1395, по досъдебни споразумения 385 и по предложения по чл.375 НПК (чл.78а НК) – 187.

Следователно се запазва високото ниво на осъдените и санкционирани физически лица, съотнесено към общия брой предадени на съд физически лица.

По видове наказания през 2020 г. осъдените физически лица с влезли в сила актове се разпределят по следния начин:

- наказанието лишаване от свобода (ефективно) е определено и наложено спрямо 434 физически лица;
- наказанието лишаване от свобода, чието изпълнение е отложено на основание чл.66, ал.1 НК, е определено и наложено спрямо 860 физически лица;
- наказанието пробация е определено и наложено спрямо 211 физически лица;
- друг вид наказания са определени и наложени спрямо 796 физически лица;
- административно наказание по чл.78а НК е определено и наложено спрямо 187 физически лица.

По видове наказания през 2019 г. осъдените физически лица с влезли в сила актове се разпределят по следния начин:

- наказанието лишаване от свобода (ефективно) е определено и наложено спрямо 585 физически лица;

- наказанието лишаване от свобода, чието изпълнение е отложено на основание чл.66, ал.1 НК, е определено и наложено спрямо 1 276 физически лица;
- наказанието пробация е определено и наложено спрямо 296 физически лица;
- друг вид наказания са определени и наложени спрямо 1 227 физически лица;
- административно наказание по чл.78а НК е определено и наложено спрямо 234 физически лица.

По видове наказания през 2018 г. осъдените физически лица с влезли в сила актове се разпределят по следния начин:

- наказанието лишаване от свобода (ефективно) е определено и наложено спрямо 665 физически лица;
- наказанието лишаване от свобода, чието изпълнение е отложено на основание чл.66, ал.1 НК, е определено и наложено спрямо 1 344 физически лица;
- наказанието пробация е определено и наложено спрямо 311 физически лица;
- друг вид наказания са определени и наложени спрямо 1 087 физически лица;
- административно наказание по чл.78а НК е определено и наложено спрямо 254 физически лица.

За 2020 г. осъдените физически лица, спрямо които е определено и наложено наказание лишаване от свобода (1 294), представляват 65,8% от общия брой осъдени и санкционирани лица (1967). За 2019 г. осъдените физически лица, спрямо които е определено и наложено наказание лишаване от свобода (1 861), представляват 67,5% от общия брой осъдени и санкционирани лица (2 757). За 2018 г. осъдените физически лица, спрямо които е определено и наложено наказание лишаване от свобода (2 009), представляват 67,8% от общия брой осъдени и санкционирани лица (2 964).

От изложеното се прави извод, че процентът на санкционирани с лишаване от свобода физически лица от броя на общо наказаните през 2020г. се запазва в сравнение с 2019г и 2018 г .

С влязла в сила присъда или решение през 2020 г. са осъдени 1759 физически лица. С влязла в сила присъда или решение през 2019 г. са осъдени 2 521 физически лица. С влязла в сила присъда или решение през 2018 г. са осъдени 2 618 физически лица.

През 2020 г. най-много са осъдените физически лица за общоопасни престъпления – 652, а за престъпления против собствеността – 611. През 2019 г. най-много са осъдените физически лица за общоопасни престъпления – 1 002, както и за престъпления против собствеността – 854. През 2018 г. най-много са осъдените физически лица за престъпления против собствеността – 1 000, както и за общоопасни престъпления – 935.

В процентно съотношение през 2020 г. е налице спад на осъдените физически лица за престъпления против собствеността с 28,4% спрямо 2019 г. и спад на осъдените физически лица за престъпления против собствеността с 38,9% спрямо 2018 г.

В процентно съотношение през 2020 г. е налице намаляване на осъдените физически лица за общоопасни престъпления с 34,9% спрямо 2019 г. и намаляване на осъдените физически лица за общоопасни престъпления с 30,3% спрямо 2018 г.

В процентно съотношение през 2020 г. е налице намаляване на осъдените физически лица (235) и за престъпления против личността с 15,5% спрямо 2019г (278) и намаляване с 10,7% спрямо 2018 г. (263).

1.4. Противоречива прокурорска и съдебна практика. Практическо приложение на съкратеното съдебно следствие

Организацията на работа в СРП, съгласно която прокурорите работят по отдели според видовете престъпления, спомага прокурорската практика да е уеднаквена по много от делата, но въпреки това следва да се посочат две насоки в материалноправен аспект и една в процесуалноправен, в които се наблюдават различни критерии при оценка на доказателствата от прокурорите при СРП, а именно при преценка дали са налице предпоставки за прилагане на чл.9, ал.2 НК по отношение на престъпления против собствеността и по отношение на деяния, субсумирани под състава на чл.354а, ал.5, вр. ал.3 НК, както и при преценка на предпоставките за провеждане на задочно производство по чл.269, ал.3 НПК.

Като противоречива практика продължават да се отчитат случаите, при които дела се връщат от съда в предходна процесуална фаза, тъй като се приема констатирани нови фактически положения. Посочената констатация, обусловена от промяната на показанията на свидетели и изготвяне на експертиза, приемане на справки ,което не е имало как да бъде предвидена дори при прецизна работа на прокурора. Констатираните от съда обстоятелства, квалифицирани от него като нови фактически положения могат и следва да бъдат преценени и съпоставени с целия доказателствен материал по делото и едва в крайния акт на съда – при постановяване на съответното решение, да бъдат кредитирани или отхвърлени с посочване на съображенията за това. Определението на съда при констатиране на нови фактически положения и връщане делото на прокуратурата не подлежи на протестиране.

Продължават отделни състави да връщат или оправдават лица за извършени престъпления по чл.343б, ал.3 НК, приемайки че въпреки констатацията на управление на МПС след употреба на наркотични вещества, същите не са били под въздействие. Съставът на престъплението изисква само и единствено управляване на МПС след употреба на наркотични вещества.

Като противоречива практика се забелязват случаите по чл.144, ал.3 от НК , когато съдът позовавайки се на изготвена експертиза приема , че пострадалия не е изпитал основателен страх, въпреки че не е част от

обективната страна на престъплението. Законът изисква деянието да е от естество да може да възбуди основателен страх, а не да е възбуден такъв.

/Забележка: Всички дела за 2020 г., по които е постановен влязъл в сила съдебен акт за връщане на делото в предходна процесуална фаза, са обект на анализ в годишния доклад, изготвен съгласно Указания за подобряване организацията на работа в ПРБ по НСН, утвърдени със Заповед №РД-02-29/15.12.2017г.. на главния прокурор на Република България. В същия са анализирани и делата, по които се установява противоречива съдебна практика./

И през 2020 г. се запазва тенденцията, съкратеното съдебно следствие да има много по-малко приложно поле в сравнение със споразумението, макар и двете да са замислени от законодателя като диференцирани процедури, алтернативни при определени условия на процеса по общия ред. Това се вижда от сравнението на цифрите – през 2020 г. със споразумение в съдебна фаза са приключили 849 дела, внесени с обвинителен акт, а проведените съкратени съдебни следствия по реда на чл.371, т.2 НПК са 52. За 2019 г. със споразумение в съдебна фаза са приключили 1 146 дела, внесени с обвинителен акт, а проведените съкратени съдебни следствия по реда на чл.371, т.2 НПК са 63. За 2018 г. със споразумение в съдебна фаза са приключили 1 107 дела, внесени с обвинителен акт, а проведените съкратени съдебни следствия по реда на чл.371, т.2 НПК са 88.

Относно процедурата са релевантни изводите от предходните доклади на СРП, а именно, че макар и съкратеното съдебно следствие да притежава привлекателни страни, причините за неговата по-слаба приложимост трябва да се търсят в желанието на подсъдимия да получи сигурност относно вида и размера на наказанието и то такава при условията на чл.58а, ал.1 или ал.4 НК (най-често) – нещо, което не може да му бъде гарантирано при съкратеното съдебно следствие. Не е за пренебрегване фактът, че съдиите, поради своята натовареност, също възприемат положително идеята за споразумение, тъй като този ред им спестява изготвянето на мотиви.

2. Постановени оправдателни присъди и върнати от съда дела

2.1. Оправдателни съдебни актове и оправдани лица

През 2020 г. оправдателните съдебни актове са както следва: 139 оправдателни присъди и 20 оправдателни решения по чл.78а НК. През 2019 г. оправдателните съдебни актове са както следва: 269 оправдателни присъди и 40 оправдателни решения по чл.78а НК. През 2018 г. оправдателните съдебни актове са както следва: 303 оправдателни присъди и 40 оправдателни решения по чл.78а НК.

Оправдателните съдебни актове за 2020 г. /включително и невлезли в сила/ представляват 6,9% от всички решени от съда дела, образувани по внесени прокурорски актове. Оправдателните съдебни актове за 2019 г. /включително и невлезли в сила/ представляват 9,4% от всички решени от съда дела, образувани по внесени прокурорски актове. Оправдателните съдебни

актове за 2018 г. /включително и невлезли в сила/ представляват 9,5% от всички решени от съда дела, образувани по внесени прокурорски актове. Запазва се тенденцията за намаляване по този показател.

От посочените оправдателни присъди влезли в сила са 95, по които има 100 лица.

Съгласно Указания за подобряване на организацията на работа в ПРБ по НСН, утвърдени със Заповед № РД-02-29/15.12.2017г. на главния прокурор на Република България относно оправдателните присъди, се разграничават следните критерии /причини за постановяване на влезли в сила оправдателни присъди/:

1. Оправдателната присъда се дължи в голяма степен на неправилно квалифициране на деянието с обвинителния акт.

2. Оправдателната присъда се дължи в голяма степен на пропуски, грешки или пасивност при събиране на доказателствата в хода на досъдебното производство.

3. Оправдателната присъда се дължи в голяма степен на пропуски и процесуална пасивност на прокурора в съдебната фаза или на неподаване на съответен протест.

4. Оправдателната присъда се дължи на събирането на нови доказателства в съдебната фаза, които не са могли да бъдат установени на досъдебното производство.

5. Оправдателната присъда се дължи на противоречива съдебна практика, промяна на доминиращата практика или други обстоятелства, свързани с тълкуването на закона, които не компрометират тезата на прокурора, внесъл обвинителния акт или поддържал обвинението.

При изготвяне на анализите на делата с оправдателни присъди се прави извод, че оправдателните присъди се групират основно по т.5, т.1 и т.4 .

През 2020 г. оправданите физически лица по внесени прокурорски актове са 155 по присъди и 20 – по чл.78а НК. През 2019 г. оправданите физически лица по внесени прокурорски актове са 318 по присъди и 41 – по чл.78а НК. През 2018 г. оправданите физически лица по внесени прокурорски актове са 398 по присъди и 41 – по чл.78а НК. В процентно изражение техният брой е намалял в сравнение с 2019 г. с 51,2%. В процентно изражение техният брой е намалял в сравнение с 2018 г. с 60,1%.

2.2. Протести

През 2020 г. са подадени общо 116 протеста срещу изцяло или частично оправдателни присъди и решения и 17 извън тях - най-често срещу осъдителни присъди с искане за увеличаване размера на наложеното наказание. През 2019 г. са подадени общо 204 протеста срещу изцяло или частично оправдателни присъди и решения и 36 извън тях - най-често срещу осъдителни присъди с искане за увеличаване размера на наложеното наказание. През 2018г. са подадени общо 240 протеста срещу изцяло или частично оправдателни присъди

и решения и 33 извън тях - най-често срещу осъдителни присъди с искане за увеличаване размера на наложеното наказание.

През 2020 г. са разгледани от съда 109 протеста, включително и внесени в предходен период, като от тях уважени са 23 бр. През 2019 г. са разгледани от съда 200 протеста, включително и внесени в предходен период, като от тях уважени са 58 бр. През 2018 г. са разгледани от съда 227 протеста, включително и внесени в предходен период, като от тях уважени са 45 бр.

Уважени през 2020г са 17,3%, от подадените протести , съответно 2019 г. -24,2% и 16,5% през 2018 г.

2.3. Предприети мерки

Всички дела, внесени в Софийски районен съд, по които прокурорът, внесъл обвинителния акт или постановление с предложение за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание, е напуснал СРП или е командирован извън структурата, се разпределят между работещите прокурори. Делата, внесени в съда от прокурори, които отсъстват продължително или са изключени от участие в съдебни заседания по здравословни причини, са разпределени като е определен прокурор по заместване.

Създадена е организация прокурорът, внесъл делото с прокурорски акт в съда, да се явява в съдебни заседания да защитава обвинителната теза, като е издадена заповед № 54/10.01.2018 г. на административния ръководител на СРП. Целта е качество на прокурорските актове, познаването материалите по делото от наблюдаващите прокурори и адекватната защита на обвинителната теза пред съда.

Като проблем продължава да се отчита некачественото провеждане на разследване по делата, което е резултат от незапълване на щата при разследващите полицаи, голямото текучество, недостатъчна професионална подготовка и активност от разследващите органи.

Организиран са работни съвещания за съвместно обсъждане с разследващите органи на съществуващи проблеми във връзка с правилно провеждане на разследването.

Провеждани са различни обучения по текстове по НК от прокурори на разследващите полицаи с цел повишаване на квалификацията и недопускане на системно повтарящи се грешки при разследването и запознаване с практиката на съда.

Особено важно за ефективността на прокурорите е добра теоретична подготовка и познаване на съдебната практика в детайли.

От съществено значение за подготвеността на прокурорите при участие в съдебни заседания е предоставения достъп до системата на СРС за обработка и публикуване на съдебни актове "АСУД", осигуряващ възможност на всеки прокурор от служебния си компютър за преглед на всички съдебни протоколи от съдебните заседания по делата.

2.4. Върнати от съда дела

Върнати на прокуратурата от съда през 2020 г. са били общо 125 дела. Върнати на прокуратурата от съда през 2019 г. са били общо 179 дела. Върнати на прокуратурата от съда през 2018 г. са били общо 221 дела. Върнатите дела представляват 5,3% от внесените в съда дела през 2020 г. Върнатите дела представляват 6,2% от внесените в съда дела през 2019 г. Върнатите дела представляват 7,3% от внесените в съда дела през 2018 г. Отчита се 0,9% намаляване равнището на върнатите от съда дела спрямо внесените такива, съотнесено към равнището за 2019 г. Отчита се 2% намаляване равнището на върнатите от съда дела спрямо внесените такива, съотнесено към равнището за 2018 г.

През 2020 г. върнатите дела представляват 5,4% от решенията от съда дела, образувани по внесени прокурорски актове /2300/. През 2019 г. върнатите дела представляват 5,4% от решенията от съда дела, образувани по внесени прокурорски актове / 3281/. През 2018 г. върнатите дела представляват 6,1% от решенията от съда дела, образувани по внесени прокурорски актове /3 610/.

През 2020 г. от общия брой върнати дела, по обвинителни актове са върнати 92 дела, а по предложения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл.78а НК – 32 дела. През 2019 г. от общия брой върнати дела, по обвинителни актове са върнати 140 дела, а по предложения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл.78а НК – 39 дела. През 2018 г. от общия брой върнати дела, по обвинителни актове са върнати 186 дела, а по предложения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл.78а НК – 35 дела.

През 2020 г. върнатите дела по обвинителни актове представляват 5,5 % от внесените в съда дела с обвинителни актове. През 2019 г. върнатите дела по обвинителни актове представляват 7,1 % от внесените в съда дела с обвинителни актове. През 2018 г. върнатите дела по обвинителни актове представляват 9,0 % от внесените в съда дела с обвинителни актове.

През 2020 г. върнатите дела по предложения по чл.375 НПК /чл.78а НК/ представляват 9,8 % от внесените в съда дела с такива предложения. През 2019 г. върнатите дела по предложения по чл.375 НПК /чл.78а НК/ представляват 10,9 % от внесените в съда дела с такива предложения. През 2018г. върнатите дела по предложения по чл.375 НПК /чл.78а НК/ представляват 10,2 % от внесените в съда дела с такива предложения. Отчита се намаляване равнището на върнатите от съда дела, по предложения по чл.375 НПК (чл.78а НК) спрямо внесените такива през 2019 г. с 1,1% и намаляване спрямо 2018 г. с 0,4%.

Следва да се отчете големия брой на върнатите от съда дела по чл.78а НК на основание чл.378, ал.3 НПК - констатирани нови фактически положения - 6 бр. Определението за връщане на това основание не подлежи на протест.

Един от съществените проблеми, водещ до връщане на голяма част от делата в тяхната досъдебна фаза, е трудностите при формулиране на обвинителния акт при част от престъпленията с правна и фактическа сложност – напр. измама по чл.209-212 НК, длъжностно присвояване и обсебване (особено в случаите на „продължавано престъпление“ или с оглед спецификите на конкретизация на предмета на присвоителното деяние).

С оглед на направените съпоставки се налага извод, че новоустановеният механизъм за регистриране и анализ на делата, върнати от съда в предходна процесуална фаза, утвърдени със Заповед № РД-02-29/15.12.2017 г. на главния прокурор на Република България, администрирани в СРП със Заповед № 55/10.01.2018 г. на административния ръководител на СРП, следва да се отчете от една страна като приемственост на добра практика, а от друга като наличност на инструментариум за продължаване на работата по ограничаване на случаите на връщане на наказателни производства на прокурора.

За преодоляване на причините за върнатите от съда дела през 2014 г. е създаден регистър на върнатите от съда дела във връзка с Указание на главния прокурор на Република България № 154/28.03.2012 г. /отм./ и Заповед № 679/04.05.2012 г. на административния ръководител на СРП.

Със Заповед № РД-02-29/15.12.2017г. на главния прокурор на Република България са отменени действащите до този момент указания и са утвърдени нови Указания за подобряване на организацията на работа в ПРБ по НСН, въз основа на които административния ръководител на СРП е издал Заповед № 55/10.01.2018 г. Съгласно посочените указания относно върнатите дела се разграничават следните критерии /причини за връщане на делата/:

1. Връщането на делото се дължи на допуснато на досъдебното производство отстранимо съществено нарушение на процесуални правила в хода на разследването, довело до ограничаване на процесуалните права.

2. Връщането на делото се дължи на констатирани от съда пропуски при изготвянето на обвинителния акт, които са в голяма степен очевидни и са могли да бъдат избегнати при прецизна работа на прокурора.

3. Връщането на делото се дължи на неотстраняване на допуснати очевидни фактически грешки или неспазване на седмодневния срок (чл.248а, ал.2 НПК).

4. Връщането на делото се дължи на неодобreno от съда споразумение, внесено по реда на чл.382 НПК, поради:

- ☐ липсата на предпоставки за разглеждане на делото по глава 29 НПК;
- ☐ несъгласие на съда с квалификацията на деянието;
- ☐ несъгласие на съда с вида или размера на предложеното наказание;
- ☐ при несъгласие на прокурора или обвиняемия и неговия защитник с предложените промени в споразумението.

5. Връщането на делото се дължи на липса на основанията по чл.78а НК (чл.377, ал.1 НПК).

При изготвяне на анализите на върнатите дела се прави извод, че най-големият брой дела могат да се групират по критерии 1 и 2.

Може да се направи извод, че върнатите от съда дела са намалели с 54 бр. от предходната година, като е възможно абсолютният брой на върнати от съда дела да бъде още намален.

/Забележка: Всички дела за 2020 г., по които е постановен влязъл в сила съдебен акт за връщане на делото в предходна процесуална фаза, са обект на анализ в годишния доклад, изготвен съгласно Указания за подобряване на организацията на работа в ПРБ по НСН, утвърдени със Заповед № РД-02-29/15.12.2017г. на главния прокурор на Република България./

През 2020 г. подадените протести на основание чл.249, ал.3 НПК са били 51. През 2019 г. подадените протести на основание чл.249, ал.3 във вр. чл.248, ал.1, т.3 НПК са били 75. През 2018 г. подадените протести на основание чл.249, ал.3 във вр. чл.248, ал.1, т.3 НПК са били 112. Уважени през 2020 г. са били 10 протеста, неуважени – 19, останалите са неразгледани към момента на изготвяне на статистическите данни за настоящия доклад. Уважени през 2019 г. са били 17 протеста, неуважени – 25, останалите са неразгледани към момента на изготвяне на статистическите данни . Уважени през 2018 г. са били 13 протеста, неуважени – 40, останалите са неразгледани към момента на изготвяне на статистическите данни .

През 2020г. са внесени 7 протеста на основание чл.377, ал.2 НПК, от които 1 е уважен от разгледани 2. През 2019 г. са внесени 5 протеста на основание чл.377, ал.2 НПК, разгледан е 1, който не е уважен. През 2018 г. са внесени 9 протеста на основание чл.377, ал.2 НПК, от които 2 са уважени от разгледани 5.

За 2020 г. равнището на уважени протести е 35,5% съотнесено към общия брой на разгледани такива. За 2019 г. равнището на уважени протести е 22,7% съотнесено към общия брой на разгледани такива. За 2018 г. равнището на уважени протести е 25,9% съотнесено към общия брой на разгледани такива.

През 2020 г. равнището на делата, при които има уважени протести е 10,9% съотнесено към общия брой дела, които са върнати на прокуратурата на основание чл.249 НПК. През 2019 г. равнището на делата, при които има уважени протести е 12,1% съотнесено към общия брой дела, които са върнати на прокуратурата на основание чл.249 НПК. През 2018 г. равнището на делата, при които има уважени протести е 14% съотнесено към общия брой дела, които са върнати на прокуратурата на основание чл.249 НПК.

2.5. Прекратени от съда дела по чл.250 и чл.289 НПК

През 2020 г. с прекратяване на горните основания са завършили 47 дела. През 2019 г. с прекратяване на горните основания са завършили 79 дела. През 2018 г. с прекратяване на горните основания са завършили 58 дела. През 2020 г. процентното отношение на прекратените от съда наказателни производства спрямо внесените в съда дела с обвинителни актове е 2,5%. През 2019 г.

процентното отношение на прекратените от съда наказателни производства спрямо внесените в съда дела с обвинителни актове е 4,0%. През 2018 г. процентното отношение на прекратените от съда наказателни производства спрямо внесените в съда дела с обвинителни актове е 2,8%. Така този показател в процентно отношение се задържа на ниски нива, което следва да се отчете, като положителна индикация за работата на прокурорите при СРП.

2.6. Предприети мерки

С бр.63/2017 г. на ДВ, в сила от 05.11.2017 г., са направени редица изменения в НПК, които оказват положително влияние към намаляване на върнатите от съда дела на прокуратурата. В глава „Деветнадесета“ от НПК е предвидено провеждане на открито разпоредително заседание със задължителното участие на прокурор, подсъдим и защитник. Именно в разпоредителното заседание се обсъждат редица въпроси, между които и дали на досъдебното производство е допуснато отстранимо съществено нарушение на процесуалните правила, довело до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия, на пострадалия или на неговите наследници. В СРП със Заповед №54/20.01.2018 г. на административния ръководител е създадена организация, прокурорът, внесъл акта, да участва в разпоредителното заседание и да защитава акта си при направени възражения от страна на подсъдимия и защитника му.

Създадената организация, прокурорът внесъл делото с прокурорски акт в съда да се явява в съдебни заседания, за да защитава обвинителната теза, дава своите резултати. Продължава драстично /с 54 бр./ намаляване броя на върнатите прокурорски актове.

Необходимо е още по-тясно взаимодействие с разследващите органи в рамките на досъдебното производство при упражняване на правомощията по чл.196, чл.219 и чл.226 НПК, като се проявява нужната задълбоченост при анализиране на доказателствения материал, въз основа на която се изготвя обстоятелствената част на обвинителния акт, както и правилната квалификация на деянието. При изготвяне на обвинителния акт стриктно да се спазват изискванията на чл.246 НПК, в съответствие и с ТР№ 2/2002 г. на ОСНК на ВКС. Следва да продължи участието на прокурорите в обучения и дискусии, провеждане на периодични срещи и обучения с разследващите полицаи.

3. Гражданско-съдебен надзор

Предявени искиове от прокурор. Уважени и неуважени искиове

През отчетния период има предявена една искова молба в СРС, като същата е била разгледана от съда.

Ежемесечно се изготвят графици за участието на прокурорите в заседанията по граждански дела, като петима прокурори покриват заседанията на всички граждански състави при СРС, I-во Г.О. и III-то Г.О. Прокурорите от

отдел „ГСН“ са взели участие в общо 514 съдебни заседания по 475 граждански дела. От тях са били решени 310 дела.

За отчетния период 2020 г. от СРП са били подадени 71 броя уведомления по реда на Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност.

През отчетния период в отдели „ГСН“ и „НЗ“ са работили 5 прокурори.

Създадената организация за работа на прокурорите в отдела благоприятства тяхното пълноценно изпълнение на служебните им задължения. Извършените планови проверки съответстват на обществената проблематика, обуславяща социално-икономическата динамика в отношенията на територията на гр. София, както и на 24-те Районни кметства. Взаимодействието с другите органи на държавна власт е било конструктивно, което води и до пълноценно и ефективно упражняване на правомощията по “Надзора за законност”. За това допринесе създаването и прилагането в практиката на СРП на „Методика за взаимодействие на прокуратурата с контролните органи при противодействие на закононарушенията и престъпленията в защита на обществения интерес и правата на гражданите”.

4. Осъдителни решения срещу прокуратурата на РБ на основание ЗОДОВ.

За отчетния период – 2020 година, прокурорите при отдел “ГСН“ на СРП са участвали общо в 181 бр. съдебни заседания по ЗОДОВ, от общо 114 дела /по ЗОДОВ/. Приключили с осъждане на държавата в лицето на Прокуратурата на РБ са 85 дела, като по 50 от тях са подадени въззивни жалби пред СГС, по които към момента няма данни дали са уважени, съответно неуважени. Присъдената сума от СРС по делата по чл.2 ЗОДОВ срещу Прокуратурата на РБ възлиза общо на 356 940 лв.

През 2020г. има четири влезли в сила съдебни решения с правно основание чл.2, ал.1, т.3, пр.2 от ЗОДОВ /прекратено наказателно производство/.

Голяма част от посочените осъдителни решения по реда на чл.2 ЗОДОВ, в които искиви производства ответник е била Прокуратурата на Република България, са оправдателните присъди по наказателни производства, които се постановяват от съдилищата и прекратяване на наказателното производство от страна на прокурора, особено по производствата, по които е била вземана мярка за неотклонение „Задържане под стража”. Положителна оценка следва да бъде поставена на прокурорите при отдел “ГСН” на СРП с оглед активното процесуално поведение по граждански дела с ответник Прокуратурата на РБ, изразяващо се в своевременно подаване на писмени отговори, активност в съдебни заседания и своевременно обжалване пред Софийски градски съд на решенията, които не са в интерес на ПРБ.

През 2020 година, ЕСПЧ е постановил общо 12 броя осъдителни решения срещу Република България, като от тях 6 броя касаят водени срещу лица наказателни производства и дейността на ПРБ като цяло.

Във връзка с посочените 6 броя осъдителни решения, към Република България са отправени препоръки, които биха могли да бъдат обобщени по следния начин:

1. Да бъдат подобрени условията в арестите и местата за лишаване от свобода, по начин осигуряващ човешки условия и достойно отношение към задържаните лица, респ. към лишените от свобода лица, като по този начин бъдат обезпечени и техните основни права и свободи, касаещи техния интегритет, физическо и психическо здраве.

2. В хода на водените досъдебни производства да бъде извършвана адекватна и навременна преценка на относимостта на иззети по делата веществени доказателства и в случай че същите нямат отношение към предмета на доказване по тези дела, да бъдат връщани на правоимащите лица в най – кратки срокове.

3. Стриктно да се съблюдава правото на справедлив процес, като направените от обвиняемите лица самопризнания да бъдат преценявани в контекста на всички останали събрани по делото доказателства, като не се допуска признаването на вина да бъде осъществявано чрез принуда от страна на органите на МВР.

4. Подобряване ефективността на разследването на престъпления, извършени против личността, с оглед обезпечаване и гарантиране на основни човешки права – право на зачитане на личния и семейния живот, право на телесна неприкосновеност, забрана на изтезанията по смисъла на чл. 3 ЕКПЧОС.

5. Изпълнение на наказанията и другите принудителни мерки

5.1. Привеждане на присъдите в изпълнение

В Районна прокуратура – гр. София, през 2020 г. са получени за изпълнение 1325 бр. съдебни актове /присъди и споразумения/. *За 2019 г. съдебните актове са били 1 837 бр., а за 2018 г. 1 672 бр.,* което представлява 27,87% намаление спрямо предходната 2019 г. и намаление с 20,75% спрямо 2018 г.

От общия брой получени присъди:

- 814 бр. са с наложено наказание „ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА” */при 1 085 бр. за 2019 г. и 775бр. за 2018 г./*, или намаление с 24,98% в сравнение с предходния отчетен период - 2019 г. и увеличение с 5,03% спрямо тези през 2018 г.;

- 308 бр. са с наложено наказание „ПРОБАЦИЯ” */докато през 2019 г. те са били 445 бр., а през 2018 г. – 463 бр./* или намаление с 30,79% спрямо 2019 г. и намаление с 33,48% спрямо 2018 г.;

- 411 бр. са с наложено наказание „ЛИШАВАНЕ ОТ ПРАВА” */при 609 бр. за 2019 г. и 526 бр. за 2017 г./* или намаление с 32,51% спрямо 2019 г. и с 21,86% спрямо 2018 г.;

- 30 бр. са с наложено наказание „ОБЩЕСТВЕНО ПОРИЦАНИЕ“ */при 48 бр. за 2019 г. и 49 бр. за 2018 г./*, което е намаление с 37,50% в сравнение с 2019 г. и с 38,78% в сравнение с 2018 г.

В Районна прокуратура – гр.София са получени за изпълнение по делегация 142 бр. присъди за 2020 г. */при 142 бр. за 2019 г. и 135 бр. за 2018 г./*, което е аналогичен брой спрямо 2019 г. и увеличение с 5,19% спрямо 2018 г.

През 2020 г. РП – София е изпратила за изпълнение на компетентните органи присъди срещу 1 324 бр. осъдени лица, от които 142 бр. получени по делегация. През отчетния период РП – София е привела реално в изпълнение 978 присъди, за които има потвърждение за начало на изпълнение на наказанието */за 2019 г. техният брой е 1 395 присъди, а за 2018 г. – 1 291 бр./*, което е намаление с 29,89 % в сравнение с 2019 г. и намаление с 24,24 % спрямо 2018г.

Към 31.12.2020 г. са останали неприведени в изпълнение присъди срещу 90 лица, от тях 54 бр. „ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА“; 22 бр. „ПРОБАЦИЯ“, 11 бр. „ЛИШАВАНЕ ОТ ПРАВА“ и 3 бр. с „ОБЩЕСТВЕНО ПОРИЦАНИЕ“.

В СРП за 2020г. няма незаконосъобразно приведени в изпълнение присъди. Има допуснато задържане на осъдени лица над срока на наказанието им „ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА“ в 1 случай */за 2019 г. те са 7 бр., а за 2018 г. – 5 бр./*, което е съществено намаление.

Основните причини за допуснато задържане на осъдени лица над срока на наказанието им са: забавянето при определяне на общо наказание от РС - София; късното насрочване на съдебни заседания за разглеждане на внесените от СРП предложения по чл.306 НПК; несъобразяването при определяне на наказанието с времето, през което осъденото лице е било с мярка за неотклонение „ЗАДЪРЖАНЕ ПОД СТРАЖА“ или „ДОМАШЕН АРЕСТ“ и със срока на вече изтърпяното наказание при определяне на общо наказание; късното изпращане на влезлите в сила определения за общо наказание от съда; несъобразяването с времето, необходимо за влизане в сила на определението за общо наказание; неточните, непълни и несвоевременно получени справки за действително изтърпяно наказание от ГД „ИН“ и от затворите в страната; неприлагане от решаващите съдилища на материалната разпоредба на чл.24 НК. Видно от изложеното е, че незаконосъобразното задържане на осъдените лица не се дължи на виновно неизпълнение на задължения от страна на прокурори!

По всички определения, по които има основания за протест и опасност от задържане на осъдени лица над срока на наказанието им, СРП е подавала протести срещу актове на съда. Наблюдава се доста по-голяма активност на прокурорите от отдел ИНПЛ при СРП, респ. по-качествено изпълнение на служебните им задължения.

При получени влезли в сила определения или присъди, за които са налице основанията за възобновяване на производството на основанията посочени в чл.422 НПК, прокурорите от отдел ИНПЛ при СРП са подавали сигнали до ВКП – общо 27 бр. */за 2019 г. те са били 38 бр., за 2018 г. - 24 бр./*.

С оглед недопускане на незаконосъобразно задържане на осъдени лица над срока на присъдата са изготвени и изпратени в окръжните прокуратури /СГП и ОП/ 31 бр. сигнали за прекъсване на изпълнението на присъдата */за сравнение техният брой през 2019 г. е бил 12 бр., а през 2018 г. – 35 бр./*.

За 2020г. в РП – София са постъпили 4 бр. молби за отлагане изпълнението на наказанието */за 2019 г. те са били 16 бр., за 2018 г. – 12 бр./*.

За 2020 г. СРП е изготвила и внесла в РС – София 190 бр. предложения по реда чл.306, ал.1 НПК */за 2019 г. техният брой е 297, а за 2018 г. е 350 бр./* като от тях са били уважени 96 бр., няма неуважени, а 94 все още не са били разгледани.

Издадени са били 14 бр. европейски заповеди за арест */за 2019 г. те са 15бр., за 2018г. - 35бр./*.

Изготвени и внесени в СРС са били и 18 бр. предложения по чл.414 НПК */за тълкуване на съдебен акт/, /за 2019 г. те са били 34 бр., а за 2018 г. – 15 бр./*.

През 2020г. прокурорите от отдел ИНПЛ при СРП са участвали общо в 534 бр. съдебни заседания по 329 бр. производства във връзка с изпълнение на наказанията.

Прокурорите от отдел ИНПЛ при СРП са се произнесли с 146 бр. постановления по чл.417 НПК */за 2019 г. техният брой е 194 бр., за 2018 г. - 72 бр./*.

5.2. Принудително лечение

Общият брой на наблюдаваните в СРП през 2020 г. преписки, касаещи принудително и задължително настаняване и лечение на психично болни лица е 1354 бр. */за 2019 г. те са 1 268 бр., а за 2018г. – 1 198 бр./*, което е увеличение с 6,78 % спрямо 2019 г. и увеличения със 13,02% спрямо броя на преписките за 2018 г.

През 2020 г. в съда са внесени общо 215 бр. искания по реда на чл.155 – 157 З.Здр. и предложения по чл.89 от НК */за 2019 г. те са били 264 бр., а за 2018 г. те са 215 бр./*, което е намаление с 18,56% спрямо предходната 2019 г. и равен брой спрямо 2018г.

Общият брой на разгледаните от съда през отчетния период наказателни частни дела е 150 бр. */за 2019 г. те са били 196 бр., а за 2018 г. – 148 бр./*, или намаление спрямо 2019 г. с 23,47% и увеличение спрямо 2018 г. с 1,35 %; от тях са уважени от съда – 104 бр. искания */за 2019 г. те са 143 бр., а за 2018 г. – 100 бр./*; и прекратени от съда - 39 бр.

Прокурорите от СРП са участвали в общо 1 394 бр. съдебни заседания по предложения и искания.

6. Дейност по административно-съдебния надзор и надзора за законност

Отдел „Надзор за законност” при СРП осъществява дейност по разкриването и отстраняването на закононарушения в дейността на органите

на държавното и общинско управление, държавна и общинска администрация, специализирани и контролни органи. Изискванията към прокурорите от този отдел са да следят за спазване на законността, да разкриват и предприемат действия за отмяна на незаконосъобразни актове, което задължение произтича от чл.127, т.3 от Конституция на Република България, чл.16, ал.1, т.1 от Административно – процесуалния кодекс и чл.145, ал.5 от Закона за съдебната власт, както и да прилагат разпоредбите на чл.145, ал.1, т.5 от същия закон. Това специализирано звено към СРП извършва проверки на съответните държавни органи и институции, както и общински администрации и други специализирани (контролни) учреждения, според териториалната компетентност на СРП. Водещо начало и приоритет в този вид дейност е наличието на важен държавен или обществен интерес, който се засяга при такъв вид правоотношения.

Като количествени параметри за отчетната 2020 г. са били разгледани общо 257 бр. преписки, от които 123 бр. по инициатива на прокурора и 134 бр. по искане на граждани и организации. Били са извършени общо 91 бр. проверки, по реда на чл.145, ал.1, т.1-3 от ЗСВ, като от тях 28 бр. са по т.1 /изискани документи/ и 63 бр. по т.3 /възлагателни проверки/. През отчетния период – 2020 г. са били проверени общо 80 бр. административни актове /индивидуални, общи и нормативни/. Решените преписки са 254 бр., от които решени по същество 250 бр., изпратени по компетентност 4 бр.

За отчетния период, общият брой на предложенията по реда на “Надзора за законност”, по чл.145, ал.1, т.5 и т.6 ЗСВ е 1 бр., като същото е уважено от съда.

За периода 01.01.2020 г.- 31.12.2020 г. в отдел “Надзор за законност” при СРП има 3 бр. неприключени преписки, като всички са в срока, определен от прокурора.

Средна натовареност на прокурорите при отдел “НЗ” при СРП за отчетната 2020г. е 51,4 бр. преписки на прокурор. Тук е мястото да се отбележи, че тези преписки са с особена специфика и сложност, като предполагат запознаване и анализ на значителен обем законови и подзаконови нормативни актове.

III. ДЕЙНОСТ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ В РАМКИТЕ НА МЕХАНИЗМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО И ПРОВЕРКА. СПЕЦИАЛЕН НАДЗОР И НАКАЗАТЕЛНИ ПРОИЗВОДСТВА, ОБРАЗУВАНИ ЗА НЯКОИ КАТЕГОРИИ ТЕЖКИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ И ТАКИВА ОТ ОСОБЕН ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС

1. Специален надзор

За 2020 г. в СРП са били наблюдавани 151 дела на специален надзор. Продължава да действа организация наблюдателните материали по тези дела да се съхраняват в кабинетите на наблюдаващите прокурори, за да могат

последните да осъществяват постоянен контрол над разследващите органи и сročността на разследването.

Четири от делата се водят за извършени престъпления по чл.201 /длъжностно присвояване/, като две от тях са новообразувани. Три дела от тях са неприключили, едно е прекратено.

147 са наблюдаваните досъдебни производства по чл. 355 НК (неспазване на определената карантина), едно е по чл. 149 НК, едно дело е по чл. 353в НК. Делата са взети на специален надзор съгласно заповед № 455/22.02.2011 г. на главния прокурор на РБ, с която беше утвърдено „Указание за засилена методическа помощ и надзор по определени наказателни производства в системата на прокуратурата на Република България”, въз основа на разпореждане на главния прокурор на РБ.

Извън делата на СН, в СРП продължава да действа заповед № 311/11.03.2011 г. на административния ръководител, според която за нуждите на Софийска районна прокуратура на „приоритетен надзор” /ПН/ се водят делата със задържани лица или лица с мярка за неотклонение „домашен арест”, делата, по които предстои да изтече в рамките на 18 месеца давностния срок, както и делата, които се възлагат на звеното от разследващи прокурори.

2. Дела за някои категории тежки престъпления и такива от особен обществен интерес

2.1. Организирана престъпност

В СРП за отчетната 2020 г. не е имало такива дела, поради това че родовата компетентност на тези дела принадлежи на Специализираната прокуратура.

2.2. Корупционни престъпления

За 2020 г. в СРП са наблюдавани 310 производства за корупционни престъпления. За сравнение през 2019 г. те са били 309. Това са дела, образувани за корупционни престъпления, посочени във въведения със заповед № ЛС-726/18.03.2014 г. на главния прокурор на Р.България единен каталог на корупционните престъпления, в който са залегнали престъпления от компетентността на СРП, извършени от длъжностни лица с вероятен корупционен мотив, злоупотреба със служебно положение на длъжностни лица и престъпления на недлъжностни лица с вероятен корупционен мотив.

Новообразувани за периода са били 67 дела. От тези дела най-голяма група са присвоителните престъпления по глава V от НК. Приключени от разследващ орган са били 119 дела, а решени от прокурор са били общо 125 дела. Спрени са били 25 дела, 66 са прекратени, а внесени в съда –29 дела /за 2019 г. в съда са били внесени 41 дела/. Осъдени лица с влязла в сила присъда по тези дела са били 17 /за 2019 – 31 лица/, като оправданите лица са 5.

2.3. Престъпления, свързани с изпиране на пари и еврофондове, както и данъчни престъпления

За отчетната 2020 г. в СРП няма новообразувани дела с предмет имущество и/или средства от еврофондове.

Наблюдавани са общо 173 дела за данъчни престъпления. Новообразуваните са 69, приключени са 67, внесени в съда са 24, прекратени – 16 и спрени -15.

2.4. Престъпления против паричната и кредитната системи – изготвяне, прокарване в обръщение и използване на неистински и преправени парични знаци и кредитни карти

В СРП за отчетната 2020 г. са били наблюдавани 4 дела /за 2019 г.- 9/, като 4 са новообразувани. Всички дела са били решени, като са били изпратени в СГП по компетентност.

2.5. Досъдебни производства образувани за незаконен трафик на наркотични вещества и контрабанда

В СРП за 2020 г. са били наблюдавани общо 2924 дела за такива престъпления /за 2019 г. – 3 591 /, като новообразуваните производства за отчетния период са 2255.

Приключени от разследващите органи са били 2426 дела /за 2019 г. – 2 953 /. Общо решени от прокурор са били 2363 от наблюдаваните дела. Спрените ДП са 66, прекратените са 2029, а внесените в съда 261/от тях с обвинителен акт са 173/. Осъдените лица с влязъл в сила съдебен акт са 162. Оправдани са 4 лица.

2.6. Незаконен трафик на хора

В СРП за 2020 г. е имало общо 22 дела за престъпления по чл.155 чл.159а НК – чл.159в НК. От тях 3 са били приключени от разследващ орган. Решени от прокурор са били 4 /за 2019 г. – 8/. Едно дело е било спряно, 2 са прекратени и 1 е внесено в съда.

Пострадали от описаните по-горе престъпления са 36 лица, от които 4 непълнолетни и 3 малолетни.

2.7. Досъдебни производства, образувани за престъпления, извършени от непълнолетни лица

По отношение на престъпленията, извършени от непълнолетни, през 2020 г. в СРП са били наблюдавани общо 189 дела /за 2019 г. – 170/. Най-голям дял от тях имат престъпленията против собствеността, които са 111 дела, като тази тенденция продължава от предходните години.

Приключени от разследващ орган са били 105 досъдебни производства /за 2019 г. –106/. Решените от прокурор са 119 досъдебни производства. Внесени в съда са 80 /за 2019 г. – 79/. Прекратени са били 37 дела.

Осъдените непълнолетни лица през 2020 г. с влязла в сила присъда са 68, а оправдан е един.

2.8. Преписки и досъдебни производства, образувани за полицейско насилие от служители на МВР

За 2020 г. в СРП са били наблюдавани 46 преписки, свързани с полицейско насилие от служители на МВР, като новообразувани са 23. Решени за периода са били – 26 преписки.

Наблюдавани са били 21 досъдебни производства /4 новообразувани/. Решени от прокурор са били 10 дела, от които 4 са спрени, 5 са прекратени, а едно дело е внесено в съд с обвинителен акт. За периода няма осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт.

2.9. Преписки и досъдебни производства, образувани за насилие от служители в местата за лишаване от свобода и задържане под стража.

За отчетния период в СРП са били наблюдавани 23 преписки, свързани с насилие от служители в местата за лишаване от свобода и задържане под стража. Новообразувани са били 20, като 22 преписки са били решени.

За 2020 г. са наблюдавани 10 досъдебни производства, като новообразувани са 3 дела. 3 са решените ДП за отчетния период.

IV. МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

В Софийска районна прокуратура за 2020 г. е имало общо 275 преписки с международен елемент /за 2019 г. –227/. Изпратени са били общо 235 молби за правна помощ и ЕЗР от България до чужбина, а 20 са постъпилите за изпълнение в България молби за правна помощ от чужбина и ЕЗР. Получен са пет трансфера на наказателно производство от чужбина.

Прокурор Д.П. е определена за прокурор от националната прокурорска мрежа от страна на Софийска районна прокуратура. В това си качество тя изпълнява задълженията си по Указания за работа на националната прокурорска мрежа в Република България, утвърдени от главния прокурор на РБ с изх. № 274/23.10.08 г. Същата подпомага прокурорите от СРП при изготвяне молби за правна помощ към страни от ЕС, предоставя актуални контакти за комуникация с компетентните органи по наказателни дела.

Продължава да се изпълнява Заповедта на Районния прокурор на гр.София, с която е създаден регистър в СРП за преписки и дела, по които има отправени/получени молби за правна помощ /МПП/ или издадени Европейски заповеди за арест /ЕЗА/. Към регистъра се прилагат копия на изпратените и получените МПП и ЕЗА. Отбелязва се и резултатът от молбата за правна помощ и от Европейската заповед за арест.

V. АДМИНИСТРАТИВНА И КОНТРОЛНО-РЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ

1.Административна дейност

През 2020 г. ръководството на СРП продължи да надгражда постигнатото през 2019 г., като чрез създадените нови и добри практики се повиши капацитетът на СРП в областта на наказателното правораздаване и се подобри прокурорската дейност.

Със заповед № 1791/27.05.2020г. на и.ф. административен ръководител на СРП беше създадена организация за своевременно приключване на преписки и дела от компетентността на СРП, както и за периодична проверка на актуалното състояние на образуваните преписки и дела, с продължителност на разследването/проверката извън рамките на разумните срокове (над 3 години).

В тази връзка се изготвят периодични справки от УИС относно неприключилите дела и преписки с продължителност на разследването/проверката извън рамките на разумните срокове (над 3 години) и наблюдавани от прокурори при СРП. Те се докладват на административния ръководител и заместник-районните прокурори, ръководителите на отдели. Последните създават организация за уведомяване на прокурорите, респективно – предприемане на действия от тяхна страна за приоритетно приключване на описаните дела и преписки. Периодично се извършва и съвместен личен доклад на неприключили дела и преписки – от наблюдаващия прокурор и разследващия орган – пред ресорния заместник-районен прокурор. В хода на този доклад се представя информация за извършените действия по разследването, предстоящите такива, причините за неприключване на разследването/проверката, както и прогнозен срок за приключването му.

Заместник-районните прокурори – ръководители на отдели, периодично представят на административния ръководител на СРП доклади, съдържащи обобщена информация за броя преписки и досъдебни производства, с продължителност на разследването/проверката извън рамките на разумните срокове (над 3 години), както и анализ на причините за продължаващото разследване.

Със заповед № 303/28.01.2020 г. на и.ф. административен ръководител на СРП беше създадена организация всички неприключили досъдебни производства срещу обвиняеми с две и повече дела да се вземат на „приоритетен надзор“ в СРП. Със заповед № РД-04-01-2962/28.08.2020г. на и.ф. административен ръководител на СРП по делата взети на „приоритетен надзор“ в СРП, три пъти в годината (съответно на 01^{-ви} февруари, 01^{-ви} юни и 01^{-ви} октомври) се изготвя справка, която се докладва на заместник-районните прокурори – ръководители на отдели. Те създават организация за проверка за ритмичността на разследване по досъдебните производства, като изискват информация от наблюдаващите прокурори. По всяко дело се проверява наличието на следствено-календарен план, като при липса на такъв, незабавно се указва изготвянето му. Периодично заместник-районните прокурори-

ръководителите на отдели изготвят доклад до районния прокурор, съдържащ информация за броя на делата, взети на „приоритетен надзор“, брой приключени производства за периода, брой неприключени производства за периода, брой на лицата с взети мерки за неотклонение „задържане под стража“ и „домашен арест“.

С оглед подобряване на организацията в СРП за противодействие на престъпността, със заповед № РД-04-01-1766/21.05.2020г. на и.ф. административен ръководител на СРП, веднъж седмично се провеждат срещи между ръководството на СРП и СДВР – с цел изготвяне на ежеседмични писмени планове, за извършване на системни проверки за разкриване и разследване на престъпления, с акцент на противодействие срещу битовата престъпност. В края на седмицата директорът на СДВР изпраща на административния ръководител на СРП отчет за изпълнението на плана от предходната седмица, като предоставя информация за проверени лица и обекти; установени лица, които са обявени за общодържавно издирване или за изпълнение на влезли в сила присъди; констатирани нарушения и съставени административни актове; образувани досъдебни производства; задържани лица.

В изпълнение на заповед № РД-04-78/02.03.2020 г. на главния прокурор на Р. България, в СРП със заповед № РД-04-01-1342/13.03.2020г. на и.ф. административен ръководител на СРП е създадена организация за извършване на системни проверки от органите на МВР, за разкриване и разследване на престъпления с предмет наркотични вещества. Съгласно така цитираната заповед, ръководството на СРП съгласува с директора на СДВР извършването на съвместни действия за противодействие на този вид престъпни деяния. Периодично ресорният заместник-районен прокурор представя доклад на административния ръководител на СРП, който съдържа информация за брой извършени проверки, брой на образуваните досъдебни производства, с предмет наркотични вещества, брой на привлечените към наказателна отговорност лица и взетите спрямо тях мерки за неотклонение, брой на приключените досъдебни производства, както и брой и вид произнасяния на прокурора по тях.

Във връзка с въведеното в Р. България извънредно положение през м. март 2020 г., със заповед № РД-04-01-1399/18.03.2020 г. на и.ф. административен ръководител на СРП, с цел осигуряване на незабавна реакция на прокурорите в СРП по линия на надзора за законност, е създадена група „Надзор за законност Covid-19“. За периода на функционирането ѝ, включените в тази група прокурори използваха законовите си правомощия с цел гарантиране на спазването на въведените от здравните власти и Националния оперативен щаб противоепидемични мерки.

Със заповед № РД-04-01-2446/24.07.2020г. на и.ф. административен ръководител на СРП е създадена организация веднъж годишно да се докладват на прокурорите наблюдателните материали към спрените – поради неразкриване на извършителя – досъдебни производства, водени за престъпления по чл. 128-135 от НК. Наблюдаващите прокурори извършват проверка дали са основания за възобновяване на наказателното

производство, както и за неговото прекратяване, поради изтичане на предвидения в закона давностен срок.

Със заповед № РД-04-01-3578/28.10.2020 г. на и.ф. административен ръководител на СРП е създадена организация два пъти месечно ръководителите на всички органи с разследващи функции да изпращат справка до административния ръководител на СРП, съдържаща информация за предявените в периода постановления за привличане на обвиняем, по които спрямо последния има определена мярка за неотклонение, във връзка с осъществяването на стриктен контрол по отношение на визираните в разпоредбата на чл. 234, ал. 8 от НПК срокове.

Продължава да действа създадената организация във връзка със заповед № РД-02-09/30.04.2018г. на главния прокурор на Р. България, с която е утвърдено Указание за организацията на работата на Прокуратурата на Р. България по преписки и досъдебни производства, образувани по съобщения за осъществено домашно насилие, за закана с убийство и за нарушена заповед за домашно насилие. Стриктно се следи за спазване на реда за деловодното завеждане на този тип преписки, създаден със заповед № 1243/2018 г. на административния ръководител, като в случай на необходимост се предприемат незабавни действия от дежурен/наблюдаващ прокурор.

Продължава да се прилага създадената организация два пъти седмично се извършват справки за делата и преписките, по които предстои да изтече 30-дневният срок за произнасяне на прокурора по реда на чл.242 НПК. При констатиране на това обстоятелство, съответният заместник-районен прокурор, ръководител на отдела, в който работи наблюдаващият прокурор, му разпорежда да се произнесе незабавно и проследява изпълнението на това разпореждане.

Продължава и ежемесечното изготвяне на справка за спрени на основание чл.244 ал.1 т.3 НПК досъдебни производства за докладване на наблюдаващите прокурори с оглед възобновяването им.

2. Поощрения на магистрати. Дисциплинарни мерки. Образувани дисциплинарни производства срещу магистрати. Наложени наказания на прокурори и следователи

2.1. Поощрения

- **Б.Г.** - със заповед № РД -08-1232/25.08.2020 г. на Главния прокурор е поощрен с отличие „ Служебна благодарност“.

- **Г.Н.** - със заповед № РД-08-997/28.05.2020г. на Главния прокурор е поощрен с отличие „ Служебна благодарност“ и предметна награда „Награден нож“ – по предложение на **П. Цветанова – заместник – главен прокурор при ВКП.**

- **И.Б.** - със заповед № РД -08-1231/25.08.2020 г. на Главния прокурор е поощрен с отличие „Служебна благодарност“.

- **И.И.** - със заповед № РД-08-1017/29.05.2020 г. на Главния прокурор е поощрена с отличие „Служебна благодарност“.

- **С.П.** - със заповед № РД-08-1018/29.05.2020 г. на Главния прокурор е поощрена с отличие „Служебна благодарност“.

- **Т.К.** - със заповед № РД -08-1230/25.08.2020 г. на Главния прокурор е поощрен с отличие „Служебна благодарност“.

- Със заповед № РД – 08-1301/02.10.2020 г. на Главния прокурор са поощрени прокурорите и съдебните служители с отличие „Служебна благодарност“ и плакет „Прокуратура на Република България“ – **по предложение на Р.Д. – апелативен прокурор на гр. София.**

- С решение на Прокурорската колегия на ВСС по протокол № 44/09.12.2020 г. Софийска районна прокуратура е поощрена с парична награда в размер на 2000 лв. за срочно и професионално изпълнение на важни служебни задачи, както и трайни професионални резултати – **по предложение на Главния прокурор на Република България.**

2.2. Дисциплинарна отговорност.

-**К.В.** –Със заповед № РД-04-02-3779/24.11.2020 г. на и.ф. административния ръководител на СРП – „Забележка“.

-**М.Г.** – Със заповед № РД-04-02-3227/24.09.2020 г. на и.ф. административния ръководител на СРП - "обръщане на внимание" - чл.327, ал.1 от ЗСВ.

3. Контролно-ревизионна дейност

Проверки и ревизии – тематика, основни констатации и предложения. Изпълнение на препоръки от ревизии на Инспектората към ВСС и на горестоящи прокуратури.

През 2020 г. Софийска районна прокуратура е била обект на три проверки извършени от горестоящи прокуратури.

Така например, в изпълнение на заповед № 794/01.09.2020 г. на апелативния прокурор ревизиращ екип от прокурори от Апелативна

прокуратура – София е извършил проверка по техен адм. №294/2020 г., адм. № 2360/20 г. по описа на СРП на прекратените в периода 01.01.2020 г. -30.06.2020 г. досъдебни производства с предмет наркотични вещества по посочените в заповедта показатели.

В доклада относно извършената проверка проверяващия екип е отправил конкретни препоръки. В тази връзка е проведено събрание на прокурорите, работещи в отдел „Общественоопасни престъпления“ в хода на което изрично е обърнато внимание на конкретни препоръки дадените в доклада, както и тяхното изпълнение. Също така докладът от проверката е сведен до знанието на прокурорите при СРП, чрез изпращането му по електронните им пощи. За предприетите действия писмено е уведомен административния ръководител – апелативен прокурор на Апелативна прокуратура – София, който е възложил проверката. Досъдебните производства, които са отбелязани в доклада като такива, по които следва да бъде извършена служебна проверка на постановленията за прекратяване, са изпратени в СГП .

По повод заповед № РД-04-1004/01.12.2020 г. на административния ръководител на СГП, в СРП е извършена проверка, от страна на проверяващ екип от прокурори от СГП, на спрени и прекратени досъдебни производства в периода от 01.01.2020 г. до 30.11.2020 г. за престъпления за осъществено домашно насилие, за закана с убийство и за нарушена заповед за защита от домашно насилие. За резултатите от проверката е изготвен доклад, в който са дадени препоръки.

Докладът е доведен до знанието на всички прокурори от СРП по електронна поща за сведение и съобразяване с препоръките и отделно от това с изрично писмо им бе указано при образуване на досъдебно производство да дават конкретни и ясни указания, да осъществяват стриктен контрол върху ритмичността на разследването, като при констатиране на изтичане на срока за разследване, да предприемат съответните действия по реда на чл.234, ал.3 от НПК, като по необходимост изискват доклад по реда на чл.203, ал.4 от НПК. За предприетите мерки и действия от страна на ръководството на СРП по отношение на доклада писмено е уведомен административния ръководител на СГП.

Със заповед № РД-04-1003/01.12.2020 г. на административния ръководител на СГП, е възложена и извършена в СРП проверка от страна на проверяващ екип от прокурори от СГП на спрени и прекратени досъдебни производства в периода от 01.01.2020 г. до 30.11.2020 г. за престъпления по транспорта и конкретно такива по чл.343-346б НК от компетентността на СРП. За резултатите от проверката е изготвен доклад, в който са дадени препоръки.

Докладът е доведен до знанието на всички прокурори от СРП по електронна поща за сведение и съобразяване с препоръките и отделно от това с изрично писмо им бе обърнато внимание, че следва да осъществяват стриктен контрол върху разследването, като се запознават периодично със събраните доказателства и дават конкретни (а не формални) указания по реда чл.196 НПК. Същевременно с това и във връзка с направени констатации в доклада една

прокурорска преписка по описа на СРП е била изпратена на СГП за осъществяване на служебен контрол. За предприетите мерки и действия от страна на ръководството на СРП по отношение на доклада писмено е уведомен административния ръководител на СГП.

Със заповед № РД-04-80/04.03.2020 г. на главния секретар на Администрацията на главния прокурор е възложено извършване на одитен ангажимент за даване на увереност, с цел оценка на състоянието на системите за финансово управление и контрол в СРП. За резултатите е изготвен одитен доклад ОАУ/2002, в който са дадени препоръки.

Във изпълнение на дадените препоръки в СРП е изготвен план за действие за изпълнение на дадените препоръки. Утвърдени са от административния ръководител на СРП актуализирани риск- регистър СРП, инструкция за документооборота на счетоводната дейност в СРП и вътрешни правила за предварителен контрол в СРП. Издадена е нарочна заповед за определяне на реда за зачисляването / придобиването /отписването, разпределението/ управлението и ползването на моторни превозни средства (МПС) представени на СРП за служебни цели.

Във връзка със заповед № 120/02.06.2020 г. на директор Дирекция “Регионален държавен архив“ – София е извършена основна проверка на организацията на работата с документите, тяхното съхранение и използване в СРП. Резултатите от проверката е изготвен констативен протокол, в който е дадено предписание за изготвяне на Вътрешни правила за дейността на учрежденския архив, съгласно чл.10. т.1 от Наредба за реда за организирането, обработването, експертизата, съхраняването и използването на документи в учрежденските архиви на държавните и общински институции. В указания срок предписанието е изпълнено – Вътрешните правила на СРП са изготвени и изпратени за съгласуване до Дирекция “Регионален държавен архив“ – София.

Проверки на Софийска районна прокуратура от страна на Инспектората към Висшия съдебен съвет не са били извършвани през 2020 г.

VI. НАТОВАРЕНОСТ НА ПРОКУРОРСКИТЕ И СЛЕДСТВЕНИТЕ ОРГАНИ

За 2019 г. в СРП общо прокурорските актове, внесени в съда, участия в съдебни заседания и другите дейности са 273 365 единици /в сравнение за 2019 г. са 308 583, а за 2018 г. – 308 835 /. Това обозначава тенденция за намаляване на натовареността на прокурорите при СРП през 2020 г. в сравнение с предходните отчетни периоди, което в голяма степен може да бъде обяснено с въведеното през м. март извънредно положение, и впоследствие – с усложнената епидемиологична обстановка в страната, свързана с разпространението на вируса COVID 19.

В показателя „Общо други прокурорски актове и дейности по всички видове надзори” за 2020 цифрата е 256 680; за 2019 г. - 287 384, докато за 2018 г. СРП е отчела 286 103.

На следващо място, през 2020 г. се запазва тенденцията на значителен брой участия в съдебни заседания от прокурорите – 14 305 за 2019 г. - 14 741, в сравнение с тези през 2018 г., когато са били 16 556 съдебни заседания.

Запазват се високите показатели в административната дейност, по които СРП се нарежда на челно място в страната.

Разгледани само за отчетната 2020 г. по видове дейности са, както следва:

- прокурорски актове, внесени в съда – 2 380; за 2019 г. - 2 897, при 3 018 за 2018 г.

Наблюдава се увеличение на данните за прекратените досъдебни производства през отчетната година – 14 499; за 2019 г. - 11 892 прекратени; за 2018 г. – 11 240. Последното се дължи на прекратените досъдебни производства, поради изтекла давност.

Констатира се намаляване при показателите за спрените досъдебни производства, които са 9 735; за 2019 г. са 12 243, а за 2018 г. – 13 944.

Средната натовареност на всеки един от реално работилите през отчетния период прокурори в СРП е 1719,3, което е сбор от внесените актове в съда, участията в съдебни заседания и другите дейности, като за сравнение за 2019 г. е била 1 893,1, а за 2018 г. - 2 005,4.

Средно на един прокурор за 2020 г. се падат по:

- 251,33 наблюдавани досъдебни производства, като за 2019 г. са били 239,38, а за 2018 г. са били 262,52 – което е функция от намаления брой образувани наказателни производства;

- 169,80 решени досъдебни производства, като за 2019 г. са били 168,92, а за 2018 г. са били 186,83;

- 89,97 участия в съдебни заседания, като за 2019 г. са били 112,28, а за 2018 г. - 128,01;

- 14,96 прокурорски актове внесени в съда, като за 2019 г. са били 17,77, а през 2018 г. са били 19,60;

- 91,19 прекратени досъдебни производства, като за 2019 г. са били - 72,96, а за 2018 г. са били 72,98;

- 61,22 спрени досъдебни производства, като за 2019 г. са били 75,11, а за 2018 г. - 90,54.

VII. КАДРОВО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПРОКУРОРИ И РАЗСЛЕДВАЩИ ОРГАНИ

За 2020 г. щатът на разследващи полицаи при секторите СДВР и РУ-СДВР е 333 /334 за 2019 г. и 332 за 2018 г./ щатни бройки, като реално работилите за периода разследващи полицаи са били 273. В сравнение с 2019 г. /284/ се наблюдава намаляване на броя на реално работещите разследващи полицаи, като не е запълнен щата с 60 разследващи полицаи.

По данните от СДВР средната натовареност на един разследващ полицай през 2020 г. в районните ПУ на територията на СДВР е била 134 бр. досъдебни производства и средна натовареност на разследващ полицай в отдел „Разследване“ при СДВР е била 55 бр. досъдебни производства, като за 2019 г. в районните полицейски управления на територията на СДВР е била 101 бр. досъдебни производства и средна натовареност на разследващ полицай в отдел „Разследване“ при СДВР е била 52 досъдебни производства, а за 2018 г. в районните полицейски управление на територията на СДВР е 162 бр. досъдебни производства и средна натовареност на отдел „Разследване“ при СДВР – 75 досъдебни производства. В сравнение с 2019 г. средната натовареност на разследващ полицай на територията на гр. София се е увеличила. Като обобщение следва да се отбележи намаляване броя водени досъдебни производства от разследващите полицаи на територията на гр. София.

Щатното разписание на прокурорите при СРП към 31.12.2020 г. е 214 магистрати, като и за предходните две години. Същите са разпределени както следва: 189 прокурори и 25 младши прокурори. Те обаче реално отново не са запълнени и в края на периода е имало 15 свободни щатни бройки при 26 свободни щатни бройки за 2019 г. и 24 свободни щатни бройки за 2018 г.

През изминалата 2020 г., така както и през последните няколко години, отново се запази практиката да се изпращат в продължителна командировка прокурори от СРП на работа в СГП и други прокуратури. Общият брой на всички командировани прокурори от СРП към края на 2020 г. е 35 човека /19 в СГП, 15 в СП, 1 в РП-Сливница/, като за 2019 г. е бил 12 човека /7 в СГП, 5 в СП/, а за 2018 г. е бил 18 човека /6 в СГП, 12 в СП/, което бележи увеличаване на командированите прокурори в сравнение с 2019 г. Същевременно за 2020 г. в СРП са били командировани 10 прокурори от други прокуратури в страната.

По изложените причини, отново се наложи множество дела да бъдат преразпределени в течение на цялата година на нови наблюдаващи прокурори. Изключвайки командированите прокурори и тези, които са били в отпуск по майчинство или временна нетрудоспособност, реално работилите пред отчетния период в СРП за 2020 г. са 159, в сравнение за 2019 г. са 163 прокурори, а през 2018 г. са 154 прокурори. На практика Софийската районна прокуратура изпълнява функционалните си задължения със 74,29% от предвидения ѝ щат. С други думи 25,71% от щата е незает или прокурорите през отчетния период са в отпуск по майчинство, командировки или в отпуск, поради временна нетрудоспособност. В този процент не се включва законоустановения платен годишен отпуск.

Съотношение на магистрати и служители

По щатно разписание броят на съдебните служители в СРП за 2020 г. е 185 човека /за 2019 г. – 188, за 2018 г. – 172/, от които към 31.12.2020 г. е била незаета 1 щатна бройка за съдебен служител. При 214 щат за прокурори и 185 за служители в процентно съотношение служителите са 86,44% от магистратите в СРП. Отново следва да се отбележи, че това съотношение е далеч от

необходимите стандарти за нормално натоварване на служителите и функциониране на деловодството и администрацията на СРП. През 2020 г. бяха преразпределени три щатни бройки за длъжността „прокурорски помощник“ от щата на Софийска районна прокуратура: една щатна бройка в щата на Софийска апелативна прокуратура и две щатни бройки в щата на Върховна касационна прокуратура.

Професионална квалификация, обучения и оценка на ефекта от тях

В течение на цялата година участията в семинари и обучения са взели 11 прокурори, в сравнение за 2019 г. са били 73, за 2018 г. са били 96. Общият списък на прокурорите, които са били изпратени през 2020 г. на семинари и обучения, включва 30 участника /през 2019 г. този брой е бил 209/.

През 2020 г. са били организирани 6 семинара за служители, които са посетени от 8 служители.

РАЗДЕЛ III **ПРИОРИТЕТИ В ДЕЙНОСТТА НА СОФИЙСКАТА РАЙОННА ПРОКУРАТУРА**

I. Изпълнение на определените приоритети за 2020 г.

Няма как да не се изтъкне обстоятелство, че основен приоритет през 2020 г. беше съхраняване на здравето на магистратите и съдебните служители и максималното ограничение на разпространението на вируса COVID 19. Още повече, че СРП е много голяма прокуратура, помещава се в сграда, в която работят едновременно около 350 души и поради това от особено значение беше стриктното спазване на всички противоепидемични мерки. С тази цел беше създадена организация за ограничаване струпването на хора в едно и също помещение, продължава стриктно да се спазва изискването за минимална дистанция и всички ползват лични предпазни средства (маски).

Както и при предишните отчетни периоди, така и при този за 2020 г., най-големи изисквания бяха поставени към намаляване броя на върнатите и оправдателните присъди. По тези показатели следва да се изтъкне следното:

- върнатите дела от съда за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила за 2020 г. са 125 броя; за сравнение през 2019 г. са били 179, през 2018 г. – 221.

- постановените оправдателни присъди за 2020 г. са 139 броя; за сравнение през 2019 г. същите са били 269, а за 2018 г. – 343.

От горните цифри може да се направи извод, че благодарение на усилията на прокурорите при СРП, както и на създадената организация прокурорът, внесъл обвинителен акт в съда, да се явява и в съдебните заседания, за поредна

година се наблюдава положителна тенденция за значително подобряване на тези показатели.

Продължава да се осъществява стриктен контрол за недопускане извършване на разследване извън сроковете по чл.234 НПК и на извънпроцесуални проверки повече от 3 месеца; контрол за надвишаване на сроковете за мерките за неотклонение и другите мерки за процесуална принуда и стриктно спазване на сроковете за произнасяне от прокурорите.

В тази връзка следва да се отбележи, че се наблюдава изключително подобряване (с почти 387 %) на показателя „решени досъдебни производства над 1 месец, без удължаване срока от административен ръководител“ спрямо предходния отчетен период - 561 производства за 2019 г., към 145 – през 2020 г.

Контролът на тези показатели се извършваше чрез ежеседмични справки от УИС и изпращане на напомнителни писма от заместник-районните прокурори, както на органите на МВР, така и до наблюдаващите прокурори, с цел предприемане на законни мерки в конкретната насока. От установените данни в приложените към доклада таблици се констатира намаляване на делата, приключили извън срок, както и на проверките, възложени по реда на чл.145 ЗСВ.

И през 2020 г. продължиха усилията за решаване по същество на дела, разследването по-които е продължило три и повече години. В резултат на създадената организация броят на тези дела е намален **почти два пъти – от 722 в началото на 2020 г., на 389 в края на отчетния период.**

През цялата 2020 г. продължи периодично извършване на проверка на състоянието и динамиката на производствата срещу обвиняеми с две и повече дела. Бяха положени усилия за осигуряване на приоритетно и бързо провеждане на досъдебните производства срещу един и същ обвиняем, като за всеки конкретен случай се преценяваше необходимостта от внасяне на искане в съда за вземане на мярка за неотклонение „задържане под стража“ или „домашен арест“. С мярка за неотклонение „задържане под стража“ през отчетния период са били 485 лица (при 408 за 2019 г.) – увеличение с почти 19% спрямо 2019 г., а с мярка за неотклонение „домашен арест“ са били 60 лица, като също се отчита значително увеличение спрямо 2019 г. – с почти 28 %.

При извършваните планови и извънредни проверки от висшестоящите прокуратури са били констатирани пропуски в работата на СРП, като в изпълнение на дадените препоръки са били предприети редица конкретни действия за подобряване на организацията. При установени пропуски в работата на отделните прокурори по конкретни дела, незабавно са били взимани дисциплинарни или организационни мерки, за което е бил уведомяван съответният административен ръководител на проверяващата прокуратура.

И през 2020 г. продължи спазването на строга финансова дисциплина, строг предварителен контрол и ограничаване на всички възможни разходи. Счетоводството се стреми да ограничава всички възможни разходи само до

абсолютно необходимите за дейността на прокуратурата нужди, като: консумативи за принтери, резервни части, хартия, пликосе, папки и др.

II. Приоритети на Софийската районна прокуратура за 2021 г.

Безспорен приоритет на СРП и през 2021 г. ще бъде противодействие на битовата престъпност, на кражбите и престъпленията, свързани с посегателства върху личността. Усилията ще бъдат насочени към противопоставяне срещу подобни деяния, независимо от паричната оценка на предмета на престъплението, а целта – реализиране на наказателната отговорност чрез бързо и ефективно осъществяване на свързаните с тази отговорност правомощия на държавата - да осъди извършителя, да изпълни наложеното наказание и да третира дееца като осъждан.

Приоритетно приключване на дела с повдигнати обвинения: в СРП има дела, по които са повдигнати обвинения, но разследването продължава необосновано дълго. Следва да продължат периодичните проверки, свързани с установяване на всички досъдебни производства, по които има съгласувани обвинения (независимо дали има взета или не мярка за неотклонение), както и тяхното актуално състояние (извършени действия по разследването и предстоящи такива, както и срок на приключване). Ще продължи извършването на проверка за наличие на следствено-календарни планове по тези дела, като при установяване на липса, такива незабавно следва да бъдат изготвяни.

За 2021 г. следва да продължи да се осъществява строг, реален и ефективен контрол върху спазване на процесуалните срокове от страна на разследващите органи – срокове на извършването на проверки, срокове на разследване по чл.234 НПК, срокове на взетите мерки за процесуална принуда, с помощта на определените прокурори-координатори – с оглед подобряване на тези показатели.

Ще продължат усилията за решаване по същество на дела, разследването по-които е продължило три и повече години, насочени към още по-категорично намаляване на този показател.

Ще продължи прилагането на създадената организация по изпълнение на Инструкцията за поддържане и използване на електронния регистър на лица с неприключили наказателни производства от 2010 г. и на Споразумението между ПРБ и МВР за взаимодействие при разследването на две и повече производства срещу един и същ обвиняем. В тази насока ще продължи извършването на периодична проверка на състоянието и динамиката на производствата срещу обвиняеми с две и повече дела. Ще продължи полагането на усилия за осигуряване на приоритетно и бързо провеждане на досъдебните

производства срещу един и същ обвиняем, като за всеки конкретен случай ще се преценява необходимостта от внасяне на искане в съда за вземане на мярка за неотклонение „задържане под стража“ или „домашен арест“.

През 2020 г. ще продължат да се полагат усилия за намаляване броя на върнатите дела от съда и на броя постановени оправдателни присъди, като ще се запази и при нужда надгради вече създадената организация. Ръководството на СРП ще продължи да извършва задълбочен анализ на причините за върнати дела и постановени оправдателна присъди, които ще бъдат свеждани до знанието на всички прокурори. На тези колеги, които допускат повтарящи се грешки, ще бъде обърнато изрично внимание.

АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ
РАЙОНЕН ПРОКУРОР:

/НЕВЕНА ЗАРТОВА/

ЗАМ. РАЙОНЕН ПРОКУРОР:

/ДЕЯН СЛ. СЛАВОВ/

ЗАМ. РАЙОНЕН ПРОКУРОР:

/ РАДОСЛАВ ТОДОРОВ /

ПРОКУРОР:

/ИВАН СТЕФАНОВ/

ПРОКУРОР:

/ТОДОР КУЮМДЖИЕВ/